

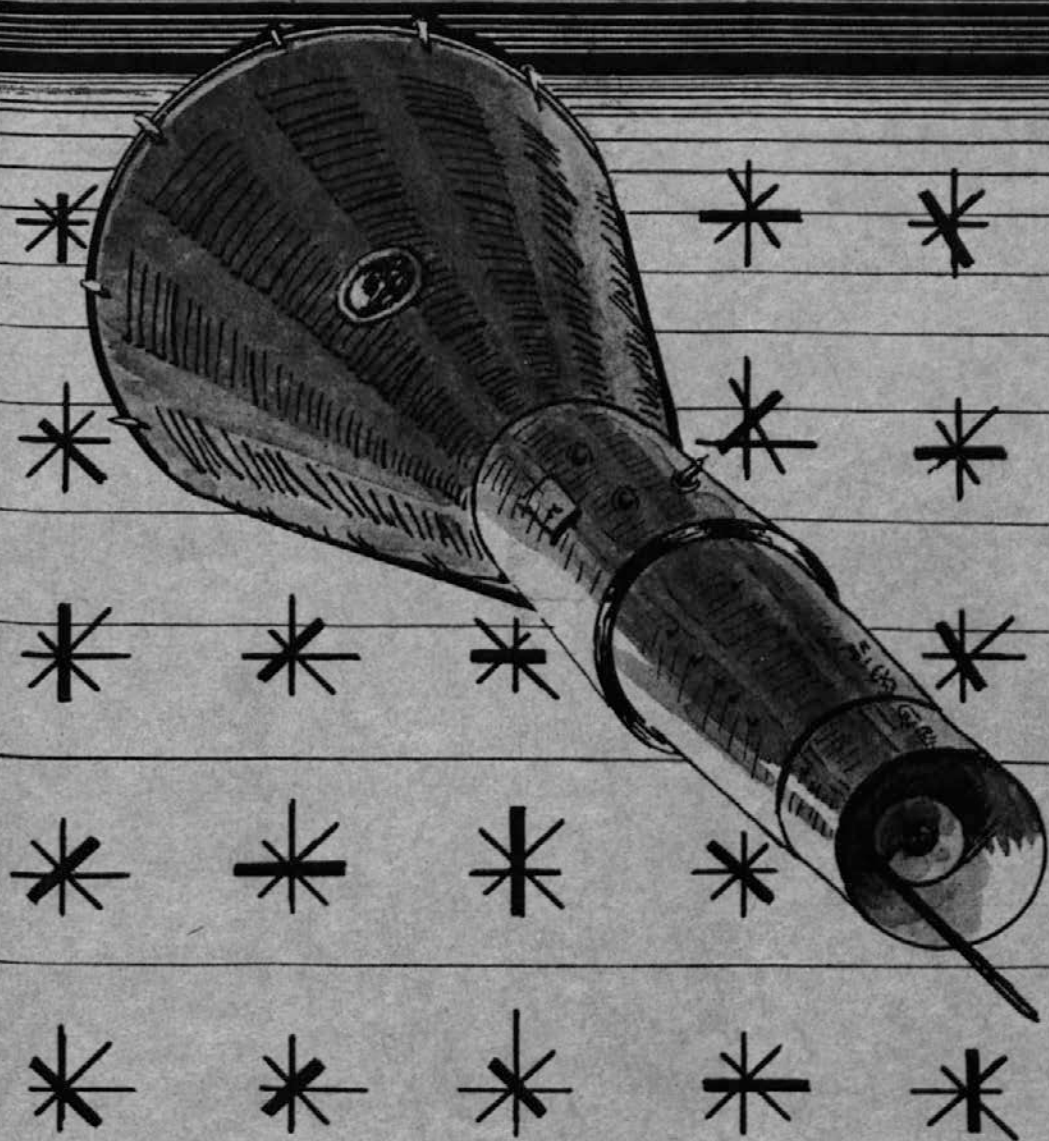
1966

ŠTEV. II

NOVEMBER

LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

LJUDJE POD BIČEM — T R E T J I DEL

KONČNO JE DOSPELA VSA NAROČENA ZALOGA TE TAKO
POPULARNE MAUSERJEVE POVESTI

Lahko z njo postrežemo tudi novim naročnikom in sicer z vsemi
3 deli. Cene so: I. \$ 4 — II. \$ 3 — III. \$ 4 (vezana \$ 5)

Naročajte na naslov MISLI

MOHORJEVKE IZ CELOVCA ZOPET LETOS!

Ko boste to brali, bodo najbrž že na morju. Upamo, da bodo
za božič tu. So spet ŠTIRI — poleg Koledarja in velike izvirne po-
vesti še dve — vsem v veselje in pouk. CENA: \$ 1:25. Naročate
lahko pri MISLIH.

POVEST DUŠE — ŽIVLJENJE MALE CVETKE

Napisala je knjigo sama — sv. Terezika. Na novo so knjigo iz-
dali podjetni rojaki v Argentini. Je zelo izpopolnjena in z opomba-
mi opremljena. Prej nekoč je izšla v Ljubljani, pa tisto izdanje je
že davno razprodano. CENA novi je nevezani \$ 3, vezani \$ 4. Knjigo
dobiti pri MISLIH — čudovito branje!

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-
mišljanje) \$ 1,50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno
branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1,50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F. S. FINŽGAR III in IV. Cena \$2,00, poštni-
na 15c. Drugi Finžgarjevi Zbrani spisi so pošli.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Kra-
sna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Ce-
na (nevezani) \$1,50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan
Ahčin. Cena \$3,00 s poštnino.

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo
poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. —
£ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna
metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak
rešuje v knjigi razne človekove težave. — šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo
življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec
in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s
poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, ro-
man, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja
med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

LETO XV.

NOVEMBER, 1966

ŠTEV. 11

SVOJI OKOLICI USMILJENA SESTRA

LJUDJE IMAJO TUDI TAKE NAPAKE, ki so zgolj relativne napake — ker se po svojem bistvu od soljudi razlikujejo in jim nasprotujejo.

Marsikaj občutiš v svoji okolici kot nezno le zato, ker si ti slučajno drugačen, drugače nastrojen, drugače razpoložen, drugače uglašen.

Zakaj naj bi imel ravno ti in samo ti pravico do svojega razpoloženja, do svoje volje in svojevrstnosti?

Pusti vendar tudi drugim njihovo bistvo in njihove posebnosti. Taki so pač.

Pusti svoji okolici, naj živi, uživa hrano in pijačo, molči in se smeje po svoje. Velikokrat pri tem le dobro mislijo vsi okoli tebe.

Pa če tudi ne — z neprestanimi ugovori in popravljanjem jih ne boš pripravil do tega, da bi se jim misli zboljšale, rajši se bodo še poslabšale.

Bodi namesto neprestanega popravljalca rajši tih opazovavec ali psihološki raziskovavec, če ti je ta beseda bolj po godu.

Ugotavljalj dejstva: ljudje so taki in taki, tako se odzivajo in reagirajo, tako čutijo in žele. Pazi na ta dejstva, prijatelj moj!

Ze to je dovolj težko, pa obenem mikavno, da dejstva ugotovimo; le v redkih primerih smemo poskusiti, da bi dejstva prevrgli.

Celo tedaj, če bi bila dejstva res obžalovanja vredna in bi jih bilo potrebno preganjati in prevrčati — zakaj takoj z ognjem in mečem divjati proti njim?

Misli, November, 1966

Vsi ljudje smo neke bolni in moramo drug z drugim ravnati kot z bolniki — tako prizanesljivo in nežno, tako razumevajoče in obzirno.

Bolnik bi se mogel obnašati tako, da bi svojo strežnico pritiral do obupne besnosti — če bi ta pač ne bila strežnica in bi ne imela prav zaradi takega obnašanja tem večjega usmiljenja z njim.

Vsak človek mora biti svoji okolici usmiljena sestra — tako miren in rahločuten. Le tedaj bo ravnal z njo pravilno ter jo zdravil in poboljševal.

Usmiljena sestra! Neskončno več in težje je biti usmiljena sestra kot psihološki raziskovavec.

Ugotavljalj dejstva duševnega življenja človekovega in jih celo psihološko razlagati, to je marsikomu mogoče.

Prenesti neljuba dejstva, premagati jih in celo notranje razumeti, s tem pa jih ozdraviti — to zmore le svetniška usmiljena sestra! ((Lippert: Od duše do duše.))

MIKLAVŽA

bomo v Melbournu tudi letos videli. Po slovenski maši, ki bo v nedeljo 4. decembra v hrvatski cerkvi v Clifton Hillu, bo prišel Miklavž z vsem svojim spremstvom in obdaroval otroke, ki so bili med letom pridni in so starše lepo ubogali. Darila bomo sprejemali pred sv. mašo, lahko jih pa tudi oddate med tednom v Slovenskem Domu. — S.D.M.

*Teh imen lanska
matica še ni imela . . .
Naj po božjem usmiljenju
počivajo v miru!*

STANKO DOMJANIČ, 29, družinski oče, živel v St. Albansu, ubit v cestni nezgodi v nov. 1965. Pokopan v Keiloru.

JOŽEF FABIAN, 75, vdovec, živel v Mona Vale, NSW. Umrl 9. jan. 1966. Pokopan v Mona Vale.

MARIJA MAKORIČ, 41, družinska mati, žive-
vela v Leichhardt, NSW. Umrla v januarju 1965.

FRIDERIK KRUSIČ, 34, družinski oče, živel v Geelongu, Vic. Umrl 5. febr. 1966 na posledicah cestne nezgode.

LEOPOLDINA BUČAR-ESPOSITO, 40, družinska mati, žive-
la v Melbournu. Umrla po dolgi bolezni 2. jan. 1966.

CVETKA ŠKERBIC, 31, družinska mati, žive-
la v Canberri. Umrla 2. aprila 1966 po kratki bo-
lezni.

DANICA SKOČAJ, 40, družinska mati, žive-
la v Tully, No. Qld. Umrla 13. aprila 1966 na posledicah operacije.

LEOPOLD GRAH, 34, samec, živel v Fitzroyu, Vic. Umrl po daljši bolezni 26. julija 1966. Pokopan v Keiloru.

MARIJA BRODNIK, 63, vdova, žive-
la v Wolongongu. Umrla po dolgi bolezni 9. julija 1966.

ALOJZ KUCHAR, 27, samec, živel v Melbournu. Umrl na posledicah cestne nezgode 24. avgusta 1966.

JOŽE ŠAJN, 60, samec, živel v Adelaidi. Umrl po dolgem bolehanju 15. avgusta 1966.

STANKO PURKART, 22, samec, živel v Tasmaniji. Umrl v cestni nezgodi v avgustu 1966.

JOŽE TORKAR, 28, samec, živel v Queanbeyanu, NSW. Umrl nenadoma 28. avgusta 1966.

NAJTIŠJI KOTIČKI

Karel Mauser

NAJTIŠJI KOTIČKI SVETA so pokopališča. Nekateri se jih boje. Jaz se jih ne bojim. Biti v večni tišini in prisluškovati večnosti mora biti neznansko lepo. In videti pehanje ljudi, ki se ženejo za slavo in čast, mora biti gledano iz groba kakor muka mravlje, ki se trudi s preveliko drobtino kruha.

Na pokopališčih se začenja čas, ki nima več ure. Leži na lesenih križih in na kamnitih, na kapelicah in na gomilah zaraslih samo s travo. Samo ljudje govorimo: Če bi bil ta, ki tu počiva, danes še živ, bi bil star sto let.

Nezadnje — kaj je sto let? Minejo. Lepo je tisto, kar mine. Lepše, kar ne mine.

Da, lepa so pokopališča, kjer smo spet vsi doma. Božje vasi sredi človeških naselij.

Čas in večnost na enem kraju.

NA OČETOVEM GROBU

Ivan Hribovšek

Prišel sem, oče. Davno uležana
je zemlja že nad tvojimi kostmi.
Beseda bedna, v kamen uklesana,
je nema priča, da si tukaj ti.

O, kdo je stopil kakor mrak med naju,
kdo motne nama oslepil je oči?
Ti toneš vase v večnostnem sijaju,
jaz lastni smisel iščem brez moči.

Od jutra do večera me preganja
zla misel kakor splašena žival,
a nate se spokojen mir naslanja,
lahno sneg večnosti te je zapal.

O vstani, vstani, oče iz gomile
in pojdeva zgubljeni cilje iskat,
razkrivat greva sence, ki zakrile
so moje duše skrivani zaklad.

ŽUPNIK PRED TELEVIZORJEM

PIŠE "DON JURE", KAKO JE HODIL GLEDAT k brivcu Franju pet sobot zapovrstjo televizijske emisije pod naslovom Črni sneg. Vest ga je nekoliko pekla, da gleda televizijo, namesto da bi se pripravljaj na pridigo drugi dan. Šele zadnjo soboto — peto — si je olajšal očitke vesti. Poroča tako:

Še danes bi se kesal, da sem hodil gledat te emisije, da ni bila zadnja nekaj posebnega. Naslov je bil "Roke" in v njej je nastopala Marija Crnbori v vlogi ženske, ki se stara in se nikakor ne more sprijazniti s to usodo. Igrala je odlično. Pred seboj smo imeli edinstveno usodo, usodo vsega človeštva. Usodo vsake žene, matere, dekleta, usodo, kot se neprestano ponavlja v vseh časih, v vseh uredbah človeške družbe, na vseh koncih in krajih sveta: staranje!

Uboga žena, ki se stara, nima za svojo nesrečo nikogar obtožiti. Nihče ni kriv. Zaman toži, kako neljubo ji je staranje, kako jo boli, da leta tako tečejo, da lepota izginja, da koža ni več tako gladka, da mož ni svetnik, da otroci niso angeli . . . Kje je pomoč? Vsi ljudje se starajo in umirajo. Ali nihče se rad ne sprijazni s to usodo, nihče si ne želi staranja in smrti. To je muka vseh tistih, ki si ne morejo odgovoriti na vprašanje: čemu živim, kako naj živim? Nihče noče verjeti, da je edin odgovor ta: živim, da nekoč umrjem. Samo to?

Vsi vemo, da so to vprašanja s prvih strani malega katekizma, kjer najdemo tudi odgovore. Ali treba je gledati tako-le umetniško delo, kot so prizori v tej televiziji, da nam pride do zavesti: saj to je res vprašanje vseh vprašanj! Ko gledaš na televizorju to ubogo pametno nesrečno ženo, kako je brez vse moči napram staranju, se ti vse drugo na svetu zazdi manj važno. Pomisliš: kaj vse se da na svetu spremeniti in se res spreminja. Preziran hlapec slučajno najde zaklad in postane Gospod, da ga vse časti. Star klerikalec se sprevrže v ateista, javno znan agnostik postane vernik, lopov se v ječi spreobrne in postane nov človek, največji samopašneži se začno požrtvovalno pehati za blagor bližnjega, pobožen človek zapade skušnjavi in polagoma zrase v hudodelca . . .

Da, vse to in tako se lahko dogodi, ali pa se ne dogodi, kakor pač nanese. In še mnogo takega. Le ta žena pred nami na televiziji spriči vseh sprememb na svetu ni deležna spremembe, neza-

držano drvi v svojo starost in je v njej iz dneva v dan bolj nesrečna. Lahko ji ponudijo najlepšo sobo v domu za stare, lahko ji dajo zdravila, da ne bo nikoli čutila bolečin, celo za smrt ji lahko zagotovijo, da bo mirno zaspala in je ne bo prav nič bolelo. Vse to je mogoče, ali njenega žalovanja zaradi staranja ji nihče ne more olajšati. Tega se žena zaveda, zato se z vso svojo naravo brezupno upira usodi, čeprav ve, da je ta usoda splošno človeška in ji nihče ne more uiti. To je vse lepo na papirju, ali kadar nepričakovano doživiš to spoznanje na sebi, te zgrabi do dna in ne veš kaj početi.

To nam dopoveduje žena na televiziji, ko tako spretno igra pred nami svojo vlogo.

Ko sem tako zamišljen gledal ženino igranje, sem se naenkrat zavedel, da imam pred seboj — postno pridigo! In sem imel kar v rokavu pridigo za drugi dan. Takole bom govoril svojim poslušalcem:

Pride čas, ko vsak človek, včasih mlad, včasih star, stoji pred vprašanjem: čemu sem na svetu? Lahko se zgodi, da to vprašanje stoji pred nami kar nenadoma, čisto nepričakovano. Sučemo se sredi vsakdanjega življenja. Delamo načrte, naše misli so uprte v reševanje družbenega življenja, kako bomo več proizvajali, več zaslužili, več prihranili, boljše živeli. Vse drugo se nam zdi manj važno. Pa stopimo v kino in se zagledamo v film. Nastopi žena, ki se boji staranja. Ni slabo oblečena, ni bosa, ni lačna, niti ni bolna. Le silno žalostna je, globoko potrta, domala obupana. Zavedela se je, da ni več mlada, da ni več lepa, da bo nekoč umrla . . .

Zakaj je tako žalostna? Ugibajte, kakor hočete, jaz mislim, da je glavni in edini razlog v tem, ker ne veruje v — vstajenje! Ne ve, kaj uči Kristusova vera: *V Njem nam je zasijalo upanje blaženega vstajenja, da nas, ko nas žalosti gotova usoda smrti, tolaži obljuba prihodnje nesmrtnosti. Zakaj tvojim vernikom, Gospod, se življenje spremeni, ne pa uniči in, ko jim razpade dom bivanja na zemlji, se jim pripravi večno bivališče v nebesih.* (Hvalospev pri maši za rajne.)

Zakaj je tako obupana? Ne ve, da jih je bilo že mnogo, ki so se bunili proti smrti, pa so vendar našli tolažbo. Podobno kot stari Job v sv. pismu, ki je končno vdano izjavil: Vem, da moj Odrešenik živi, poslednji dan bom vstal iz groba in spet bom imel svojo kožo in v svojem telesu videl Boga, svojega Odrešenika.

Tako in podobno sem si zamislil svojo pridigo za drugi dan in prav dobro se mi je zdelo, da sem šel gledat film "Roke", v katerem je tako lepo in umetniško nastopila Marija Crnbori. (Po "Glasu koncila.")

MIKLAVŽ JIM JE PRINESEL

NOVO ŠOLO

MIKLAVŽA NAVADNO IGRAJO STARŠI, včasih strici in tete, morda tudi botri in botrice. Ampak če se Miklavž odloči prinesiti otrokom kar celo novo šolo, pa še zelo veliko, mora pač njegovo vlogo prevzeti kakšna večja sila, sami starši, strici in tete, botri in botrice bi tega ne zmogli. Zgodi se, da kaj takega zmore cela fara, župnija. Včasih se preobleče v Miklavža tudi škofija in pomaga, da dobijo otroci novo šolo.

Čisto nove vrste Miklavž se je pa oglasil v župniji Sv. Trojice v kraju Curtin pri Canberri. Sezidal jim je novo šolo in plačal zanjo 283.000 dolarjev. Tolik denar niso mačkine solze. Kraj Curtin je še zelo nova naselbina in njegova fara Sv. Trojice je stara šele pičli dve leti. Seveda je hotela imeti tudi lastno farno šolo, seveda katoliško. Pa je treba poskbeti za marsikaj drugega, kar vse stane denar. Kako naj misli na šolo, ki jo je treba popolnoma na novo zgraditi?

Pa se je oglasil Miklavž, pa tak, ki ima globok žep in lepo gnezdo dolarjev na banki. Bolj po pravici povedano: ni se oglasil sam od sebe, malo poprositi je bilo treba, saj je končno zmerom dobro, če Miklavžu napišeš pisemce in poveš, kaj bi rad od njega dobil. Tako je storila tudi fara v Curtinu in Miklavž ni odrekal. Zgodilo se je prvič v zgodovini Avstralije, da se je v Miklavža preoblekla to pot sama — federalna vlada!

Še pred petimi, šestimi leti bi se kaj takega ne moglo zgoditi brez čudeža. Avstralska javnost ni bila voljna niti priznati katoličanom pravice, da imajo lastne šole, kaj šele, da bi smeli pričakovati denarno podporo od kake vlade, naj bi že bila federalna ali država. Obstajale naj bi le javne šole, začetne in nadaljevalne do najvišjih, vanje naj se vpišejo vsi otroci, ki so za šolo zreli, katoliški prav tako kot nekatoliški. Privatne šole, zlasti katoliške, povzročajo razdor v avstralskem družbenem sestavu, kamen spotike so! Tako mnenje je imela o njih večina v naši javnosti. Naj bi kdo v tistih časih poslal prošnjo velikemu Miklavžu v Canberri: bodi tako dober in prinesi nam novo šolo! Vse bi padlo po njem.

V kratkih letih se je domala vse spremenilo. Vse politične stranke so druga za drugo prevzele v svoj program obvezno podpiranje privatnih šol in vsakdo ve, da gre v prvi vrsti za katoliške. Vse vlade, federalna in državne, naj predstavljajo to ali ono politično stranko, so odprle svoje blagaj-

ne za delitev denarja privatnim šolam. Kaj je prineslo tako spremembo? Lahko bi navedli marsikaj in povedali, kako je do tega prišlo. Vendar se nam zdi najkrajše in najbolj točno, če zapišemo: avstralsko javnost je srečala pamet. In to je kar čedno priznanje.

Drugačen veter se krepko čuti tudi v pisanju dnevnega avstralskega tiska. Objavlja o katoliških šolah nepričakovano simpatične članke. Raziškuje pomen katoliških šol, registrira njihove težave, poudarja uspehe in pomanjkljivosti, ugiba o nasvetovanih rešitvah in sam kaj dostavlja. Nakazuje zadrego, ki bi nastala za federalno in državne vlade, če bi se Cerkev v trenutnih težavah odločila za opustitev lastnih šol.

Tega zadnjega se vsaj v doglednem času ni bati. Odkar so vlade priznale upravičenost podpiranja verskih šol iz javnih sredstev, ugaša še tisto posamezno mnenje med katoličani, ki je bilo nedavno že precej glasno, češ: Cerkev tega ne zmore več, začnimo z likvidacijami... Uradni glas Cerkev pa je slej ko prej: Napnimo vse sile, da bomo mogli še nadalje izrekati stari ideal: Vsak katoliški otrok v katoliške šole!

S samim načelnim pristankom od strani vlad, da bodo dajale podporo katoliškim šolam, seveda še ni vse rešeno. Gre za vprašanja: v koliki meri, komu v roke, v kakšne poedine namene? Da bi vladni Miklavž po zgledu Curtina v ACT kar še in še zidal nove šole katoličanom kjerkoli v Avstraliji, bi bilo kajpak preveč pričakovati. Vlade hočejo imeti otipljive dokaze od strani Cerkev, v čem je največja potreba — morda pomanjkanje prostorov, učiteljstva, učnih pripomočkov, prazne blagajne za plače itd. Odgovor je: vse to pride v poštev, pa ne povsod v enaki meri.

Vlade naj o vsem tem informirajo zastopniki katoliških šol. Toda kdo naj pred vlado nastopi kot tak zastopnik? Ali samo vsak škof za svojo škofijo, ali morda kardinal za vso Avstralijo? Toda po kakšnih potih naj se škofje in kardinal sami informirajo o vsem potrebnem, da morejo vladam točno in pravilno poročati?

Ob tem vprašanju se porajajo med katoličani samimi razna mnenja. Ni na mestu, pravijo mnogi, da bi končni odgovori prihajali zgolj iz škofijskih rezidenc, morda še iz župnišč in šolskih uradov — soodločajo naj tudi starši, ki pošiljajo otroke v katoliške šole. Končno se vsa reč prav teh najbolj tiče. Tega ne bo nihče tajil, nastane pa novo vprašanje: kako naj pridejo starši do nekakega glasovanja in soglasja s prej naštetimi činitelji, da bodo mogle vlade dobiti zares pristno informacijo, ki jo iščejo?

Škofije, župnije, šole . . . naj sklicujejo zborovanja vseh prizadetih, duhovnikov, redovnikov, redovnic in svetnih katoličanov, pa naj se volijo odbori, sestavljeni prav tako iz laikov kot iz ostalih, in tako neprej . . .

Načelno je vse to v redu in ugovora ni. Kako izvesti na otipljiv način, to je pa drugo. Prav okoli tega vprašanja, tako se zdi, se zaenkrat vsa zadeva suče med katoličani. Mnenja se krešejo, tu pa tam se slišijo ostre kritike navzgor in navzdol. Tudi kak škof in sam kardinal mora kako grenko požreti. Kdaj pa kdaj tudi pošteno zaslužen. Toda nič za to, je samo živ dokaz, da katoličani ne spiyo, da jim ni vseeno, kako jih kdo predstavlja, kako in komu v roke bo tekla pomoč vlad. Čim več vrvenja, toliko več življenja.

Vse to pa nikakor ni zgolj avstralsko vpra-

šanje. Je za katoličane prav svetovnega pomena. Povsod je v ospredju pereče vprašanje: kako zagotoviti katoliškimi otrokom zares trdno in solidno katoliško vzgojo? Ali je nazadnje res edino odločilen tisti ideal: Vsak katoliški otrok v katoliško šolo?

V Združenih državah Amerike so to vprašanje s pomočjo anket in vprašalnih pol na dolgo in široko preiskovali. Vzelo jim je dosti časa, dela in stroškov. Končni odgovor je bil:

Kjer je v družinah pod domačo streho verska vzgoja pomanjkljiva ali je sploh ni, kjer ni zgle-da od strani staršev in drugih domačih, katoliška šola komaj kaj zaleže . . .

Nobenega dvoma ni, da prav isto velja za Avstralijo in ves božji svet!

SPOMIN NA BELO KRAJINO O SVETEM MARTINU

Tone s Hriba, USA

MOJ STRIC, KI MU JE BILO TUDI TONE IME, je ljudi rad zabaval in tolažil. Ko smo v jesenskih večerih koruzo belili ali "ličkali", nam je pravil o svojih doživljajih. V svojih mladih letih je po bukovih gozdih lovil polhe. Pravil je, kako so se škratje jezili, če je preveč polhov polovil v svoje pasti. Če ga je kdo od nas vprašal, kako so škratje kazali jezo, je povedal še več. V njegovem času so škratje po cele noči z biči pokali in tako opozarjali polhe, da je nevarnost blizu. Pa so se polhi potem skupaj zbrali in odšli v sosednjo dolino, kje so bili na varnem. V takih nočeh lovci niso imeli sreče pri polhah, ker so jih škratje rešili še o pravem času.

Jaz pa bi pristavil k temu, da Bela krajina predstavlja neki mali oltar slovenske lepote. Prepletana je z vinskimi trtami in vanje zavita. Kadar se mošt v vino spreminja, hodi po belokranjskih vinogradih sv. Martin od hrama do hrama in božjo kapljico v vino spreminja. Zato belokranjska vinska kapljica teče kakor medica, razveseljuje srce in na usta polaga zdravice, da jih je vesel svet in nebo.

Poslušajte, kaj piše pisatelj Matija Malešič o Semiški gori!

"Semiška gora, Semiška gora! Mošt kipi po tvojih zidanicah: klok, klok, klok . . . Čuješ, Matija Golobič? Klok, klok, klok . . . Atek, kako le more sv. Martin obiskati vse zidanice na svoj god,

ko je zidanic toliko, toliko samo na Semiški gori?"

"Semiško vino, semiško vino! Klok, klok, klok . . . po belih zidanicah. V kotu pa starina, semiška starina. Pridi, lepi moj sosed, pokusi mojega. Bogme, takega še nisi pil. Prigrizni, dobra žena, nikar ne pusti moža samega v zidanci! Steci domov, Matiček, povej materi, da me ne bo pred nočjo domov".

Tako je nekdanj sanjal pisatelj Malešič o semiškem moštu in vihu. Moj stric Tone je pa večkrat ob dobri kapljici zapel preprosto domačo:

Ko sveti Martin vino krsti,
je vse veselo in vse poje,
tudi moje srce in tvoje.

Kadar Slovenci govorimo o svoji domovini in o svojih materah, moramo vedno govoriti z velikim srcem. Za domovino in mater ni nič preveč, nič preveliko. Še vse tisto, kar je veliko, je v resnici premalo. Kako je zapisal Cankar:

"O, domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in od Triglava do Gorjancev in čez je razsul polno prgišče lepote in rekel: Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje".

Moja Bela krajina, pozdravljam te v imenu svetega Martina, najbolj pa v svojem imenu!

★ **MLADINSKA IGRA "PAVELČKOVA PIŠČALKA"** je za nami. Lepo je uspela, kakor doslej vse otroške prireditve. Veliko dela je združenega z njimi, to lahko povedo sestre in starši. Tukaj rojeni otroci nekatere slovenske besede komaj znajo izgovoriti, tako so jim tuje in neznane. Pa je prav zaradi njihovega truda še večji užitek slediti predstavi. — Dobro sta se med odmori odrezala Pahorjeva dva — harmonikaš in pevec.

Iskrena zahvala vsem nastopajočim, enako sestram in staršem ter vsem, ki so pri igri kakor koli pomagali. Vsem se še posebej zahvaljuje sestra Silvestra, tudi Slovenskemu društvu, ki je posodilo kulise in zavese. Ko je dva tedna pred predstavo prvič videla pomanjkljivosti odra, je skoraj obupala. (Tako me je spomnila na Srnečevo Anico, ki je bila pred vsako otroško predstavo tudi vsa iz sebe.) Pa se je, kakor vedno prej, tudi zdaj vse srečno razvilo in končalo. Nekaj pomočnikov, obilico iznajdljivosti in dobre volje, pa gre.

Kako bo lepo, ko bomo imeli lastno dvorano in oder, ki ga ne bo treba pripravljati zadnje ure pred predstavo. Tudi vaje na odru veliko pomenijo. — En vzrok več, da malo pohitimo pri delu pod cerkvijo, kjer nedokončana dvorana čaka delavcev . . .

★ Kdor zdaj obiše Baragov dom, bo videl pri cerkvi velik napredek: v soboto dne 22. oktobra so pridni delavci s pomočjo granika dvignili železno ogrodje za streho. Varilce še čaka delo, da bo ogrodje končano in pravilno povezano, a velika skrb je spet za nami. — Lepo prosim zidarje, da spet primejo kelo v roke. In pa delavcev potrebujemo. Javili naj bi se tudi tesarji in mizarji, da se pomenimo o njihovem delu, ki pride kmalu na vrsto.

★ Za cerkev smo do danes nabrali \$ 18,808-84. Seveda sproti plačujemo račune, zato je dejanska vsota na banki za skoraj deset tisočakov manjša. Škoda, da so v Melbourneu še taki, ki stojijo ob strani. Mi je pa zato v večje veselje dar rojaka, ki je tisoče milj proč, pa mu je melbournska cerkva

pri srcu. Ravno pretekli teden sem prejel pismo neznanega Slovenca iz daljnega Perth. Samo z A.I.P. se je podpisal. Daru desetih dolarjev je priložil vrstice: "Prejmite mali dar za našo cerkev. Občudujem Vas in Vam kličem: Le tako naprej! Bog z Vami!" — Neznane darovavcu naj na tem mestu izrečem svojo pristržno zahvalo.

★ Pretekli teden sva z našim umetnikom Francetom Benkom naročila material za mozaik sv. Cirila in Metoda, ki bo krasil steno za oltarjem od tal do vrha. V mozaiku bo 34 različnih barv poleg zlate, a zlatil bo France sam, ker bi kupljeni pozlačeni kamni preveč stali. Skico za mozaik sem videl in mi je všeč. Morda bo kdaj kasneje prilika, da jo objavimo v Mislih.

Vem, da se je France Benko lotil velikega dela. Cenim njegovo požrtvovalnost in dobro voljo ter sem prepričan, da bo delo tudi izvršil. Ker že ravno govorim o njem, naj omenim še to, da je naš France nedavno postal član "The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works", ki ima sedež v londonski Narodni Galeriji. Med članstvo ni lahko priti: le šest močnih priporočil znanih osebnosti na tem umetniškem polju more odpreti vrata. Francetu so se odprla, kar je znak, da je res strokovnjak. Iskrene čestitke!

★ Krščevali so v preteklem mesecu sledeče slovenske družine: Dne 8. oktobra je bil krst **Deborah Ane**, hčerke Stanka Hartmana in Vere r. Bodnarčuk, Pascoe Vale. — Dne 9. oktobra je v St. Albansu oblila krstna voda **Antona**, prvorojenca Ivana Štumbergerja in Ane r. Peel. — Dne 16. oktobra smo vpisali dva krsta: **Elizabeta** je hčerka Antona Križaniča in Terezije r. Horvat (Oak Park), **Ivan** pa je sinko Ivana Trebše in Afre r. Ferfolja (North Altona). — Tudi 22. oktobra sta bila dva krsta: **Elizabeta** je prvorojenka Ivana Horvata in Ane r. Svetec (MacLeod), **Marija Sonja** pa hčerka Martina Pirca in Rožice r. Doma (Moomba Park). — Dne 29. oktobra je bil krščen **Drago Stanislav**, sinko Stanislava Ogrizka in Pavle

r. Gorjanc (Moonee Ponds), iz Mooroolbarka pa so prinešli **Majo Michaelle**, hčerko Josipa Margaletiča in Inge Charlotte r. Wettstein. — Vsi krsti razen šentalbanskega so bili pri Mariji Pomagaj v Kew.

Vsem družinam čestitke!

★ Poroke moram omeniti tri: Dne 8. oktobra sta si pri Mariji Pomagaj v Kew obljubila večno zvestobo **Alojz Kastelic** in **Jožefa Podkrajšek**. Lojzov rojstni kraj so Dobljče, krščen pa je bil v Črnomlju, dočim je nevesta iz Laz pri Dramljah, župnija Dramlje. — Dne 15. oktobra sta pred isti oltar stopila **Ferdinand Toplak** in **Ana Penhofer**. Ženin je iz Sv. Bolfenka pri Ptujju, nevesta pa iz Kobiljega. Ferdo je živel v Baragovem domu, zato je bila pri nas tudi prijetna domača svatba. — Dne 22. oktobra sta se v cerkvi Bl. Oliverja v Pascoe Vale poročila **Marijan Stolfa** in **Civita Purificato**. Ženin je doma iz Brestovice, nevesta je italijanskega rodu (Formia, Prov. Latina).

Vsem trem parom obilico božjega blagoslova!

★ Kakšno bo vreme na našem letošnjem obisku pokopališča in romanju v Sunbury, še ne morem napisati. Prerok nisem, samo upam na najboljšo. Upam tudi, da bomo na pokopališču kaj zbrali za obnovitev ukradenega in razbitnega kipa Slovenke pod križem. Naj se ob tej priliki zahvalim **Vinku Prinčiču**, ki se je nedavno oglasil pri meni in podaril v ta namen \$ 200.00. Tako se bomo menda prihodnje leto že lahko spet zbrali ob kipu, ki se je priljubil ne le nam, ampak tudi drugim obiskovalcem pokopališča.

★ Podobno je, da bo Slomškov dom v teku dveh tednov od oblasti priznan **otroški vrtec**. Je dosti skakanja in urejevanja, predno se dobi registracija. Vsekakor je pet otrok zadnji čas že pod sestriškim varstvom, več jih bodo lahko v kratkem sprejele. Bomo še prihodnjič o tem kaj napisali. — Ker se bliža božič in z njim velike počitnice, naj že zdaj omenim tudi tole: Slomškov dom bi za del počitnic lahko sprejel nekaj slovenskih deklic. Pri slovenskih sestrah bodo imele pouk v slovenskem jeziku, pa tudi v kuhanju in šivanju. Obenem bi deklice iz družin izven Melbournu videle mesto. Starši, ki bi svojim hčerkam radi pripravili to veselje, naj čim prej pišejo na naslov: **Rev. Mother Superior, Franciscan Sisters, Slomšek House, 4 Cameron Court, Kew, Victoria.** — Preprican sem, da bodo sestre za deklice lepo skrbele in jih tudi marsikaj naučile.

★ Naj še to omenim, da je menda v Slomškovem domu več posumov kot sester. Saj so fletne živalce, a smola je, da čez dan spijo, ponoči pa ropotajo. Sestre so dobrega srca in so jim nastavljale hrano, so pa postali še bolj korajžni. Končno ni preostalo nič drugega kot to, da je Škrabov oča napravil past, ki jo sestra Ema nastavlja pred kuhinjo. Dva je zlahka ujela, v tretje pa mi je veselo povedala: "Danes je pa gotovo star posum, ko je past tako težka . . . "Pohvalili smo sestro Emo, da je dober lovec. Past smo naložili na avto in jo odpeljali v park za Yarro, tam pa je iz nje namesto posuma zlezel — sosedov pes . . .

Ni dobro prehitro pohvaliti. Sicer se je stari posum čez nekaj dni res ujel, a do jutra je napravil veliko luknjo in ušel iz pasti. Tako je tudi pohvala izanskega pastja padla v vodo in posumi so še vedno del Slomškove družine. Menda vedo, da je sv. Frančišek ljubil živalce . . .

★ Mesečna slovenska maša v Geelongu (vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol enajstih v cerkvi sv. Družine, Bell Park) je obenem tudi farna maša. Odkar je domači jezik v veljavi, je v angleščini, le petje imamo s prihodom sester slovensko in pridigo po maši, ko drugi odidejo iz cerkve. Kar je angleščina v rabi, prihaja precej Slovencev manj, češ: k angleški maši grem lahko kjer koli . . . Tudi petje je skoraj čisto zamrlo.

Ker so se zdaj Ukrajinci, ki so imeli sv. mašo za nami, preselili v lastno cerkvico, imamo priliko imeti **slovensko mašo**, a seveda eno uro kasneje, ob **pol dvanajstih**. S to bomo poskusili prvič na drugo nedeljo v decembru, dne 11. decembra. Bomo videli, kakšen bo odziv. Vsem res nikoli ni mogoče ustreči. Vsekakor imamo priliko imeti celo cerkev zase, zdaj pa glejmo, da jo tudi napolnimo. Saj bi jo lahko, če bi se vsaj polovica geelongskih Slovencev vsaj enkrat na mesec zbrala v Bell Parku.

Pete litanije z blagoslovom bomo imeli pri Mariji Pomagaj v Kew na predvečer praznika Brezmadežne, v sredo dne 7. decembra. Vsi, ki imate priliko, vabljeni!

★ Tudi sv. Miklavž se bliža s svojim vsakoletnim obdarovanjem otrok po našem starem običaju. V Melbournu se bo oglasil po sv. maši na prvo nedeljo v decembru v dvorani ob cerkvi, v Geelongu na drugo nedeljo popoldne ob pol štirih v isti dvorani kot lansko leto. Tudi Adelaide ne bi smel pozabiti, če bo le kaj dobre volje med tamkajšnjimi rojaki. Navadno je tam prvi: na soboto (letos dne 26. novembra) pred četrto nedeljo in patrovim rednim obiskom. Napravite otrokom to veselje!

"DOLGOV SE SPROTI ZNEBI, če nočeš, da se bodo paragrafi tebe znebili!" me je kdaj pa kdaj posvaril modri moj atek.

Pepetu Metulju sem obljubil, da si bom natančno ogledal njegov okrnjeni sestavek v avgustovi številki "Misli".

Namerno sem izbral besedo "okrnjeni", zakaj prebral sem ga zatrdno kakih desetkrat, a vendar zaslutil v njem le nekak uvod k trpki in bojda prav žalostni izpovedi. To je seve premalo, da bi človek lahko pravično ocenil notranjo vrednost takega spiska. Zato morem njegovemu bežnemu orisu dodati le nekaj pripomb.

V uvodu k svojemu "uvodu" se je naš Pepe postavil takole: "Pa bom povedal Janezu, kako se mi je godilo takrat, ko sem se skrival pred . . . Ne bom povedal, pred kom sem se skrival, samo povedal bom, Janez pa naj presodi, pa magari tudi g. Klakočer, če že znam kaj po Cankarjevo."

Ko bi dr. France Prešeren, slovenski pesnik prvak, prebiral tak piškav uvod, bi znova vzdihnil: "Kaj pa je tebe treba bilo . . . !" Mar nas tak začetek ne spominja na otroška leta, ko smo si kazali nagajive jezičke: "Jaz pa nekaj vem, pa ti ne povem, ha ha!" Torej, če si ne upaš ali ne maraš povedati, pred kom si se skrival, potem še nikar ne omenjaj, da si se sploh skrival! Kaj se ti zdi, dragi Pepe? — Iz svojega slovarja pa pripravi črtaj besedico "magari", če nočeš, da te bo še g. Klakočer nekam uščenil! Ta besedica je grda laška pokveka, ki se vseprek vsiljuje v naš ljudski govor. Najbolj žalostno pa je, da jo Italijani sami uporabljajo v mnogih drugih pomenih, a še najmanj v tistem, v katerem jo mi zanje vlačimo po slovenskih ustih! Za tako nesnago ni prostora v slovenski cajni!

Zdaj pa brž k omenjenemu bežnemu orisu, ki vsekavor kaže na prav spretno roko in občutljivo domišljijo:

"Nerodno je bilo takrat moje stanovanje. Spravili so me bili na izbo, ker drugje ni bilo prostora. Hiša je bila nizka in je visela ob klancu, zato je bila vsa skalovita."

Prvi stavek, ki sicer ne kaže hib, bi rajši začel z osebkom: "Moje stanovanje je bilo takrat nerodno", ali pa: "Takrat je bilo moje stanovanje nerodno." Zakaj tako? Pravila o jasnem besednem redu domala v vseh jezikih zahtevajo, da bodi

osebek (kot nosilec dejanja) karmoč v začetku stavka, razen če je močen poudarek na kaki drugi besedi. O tem kajpak odločata piščev namen in čut.

— Praviš, da je stanovanje bilo "nerodno". Nekaj mi pravi, da si ga le opisal z "nerodno" besedo. Ali je bilo premajhno, prenizko, ali nisi vedel, kam položiti trudno glavo, ali kaj? Nemara pa je bilo revno, prazno, mračno, klavarno, vegasto, plesnivo, zatohlo itd., a vendar sam nato trdiš, da "drugače pa je bilo prijetno na izbi". — "Izba" je ruska beseda, ki se je pri nas že davno udomačila. Nikar pa ne pozabi, da je naša preprosta "sobica" ali "soba" tako silno živa in močna, da so jo prevzeli v svojo materinščino celo Madžari ("szoba", izgovori "šoba"). Poleg nje je prav ponarodela "kamrica", ki jo tudi srečamo v germanskih in romanskih jezikih (chamber, Kammer, chambre, camera), ponekod v Sloveniji pa še krepko živi naša lepa "čumnata"! Toda o okusu se tudi midva ne bova pričkala! — Dvomim pa močno, da so te spravili "na" izbo! Verjetno si se znašel "v" izbi. Če bi se po čudežu zdajle znašla pred njenimi vrati, bi mi gotovo dejal: "No, vidiš, Lojze, v tej izbi sem takrat živel!" — Da je hiša "visela" ob klancu, se mi zdi celo v prenesenem pomenu močno pretirano; namara bi se vsi zidarji z menoj strinjali. Verjetno si hotel reči: "Hiša . . . je slonela ob klancu . . .", in to bi se mi zdelo neprimerno lepše. A najsi je hiša "visela" ali "slonela" ob klancu, nikakor mi ne gre v glavo, zakaj bi zaradi tega izba bila "vsa skalovita".

"Močno je dišalo po senu in čisto sam sem bil sredi popolne tišine, kakor je nikjer drugje ni bilo. Če je zaškrtnala miš, se je glasilo tako razločno, tako krepko na dvoje je bila presekalala tišino, kakor da bi kdo žagal tik poleg mene; žagar je nehal in mahoma se je zgrnila tišina, bolj črna nego prej, ne odmeva ni bilo ne spomina."

To pa resnično diši po Cankarju: prav mičen prikaz tišine in srčne tesnobe.

Povedal si, da si "bil sredi popolne tišine"; tako naj bi tudi ostalo. Le čemu si obesil še blede glisto: "kakor je nikjer drugje ni bilo"? — Če je miška "zaškrtnala" ali "škrebetal" v taki "gluhi" tišini, mi je jasno, da si natanko slišal; toda samo oster žvižg, pisk, strel ali pok lahko "prese-kajo" tišino, ne pa škrebetanje. Pa vzemimo, da je

le v skrajno prenesenem pomenu "presekala" tišino s škrebetanjem, prav gotovo pa ni "žagala" poleg tebe. Miška res ne more več ko škrebetati in glodati, "žagati" ne more! — Nikar ne reci: "tik poleg mene", ker tako uporabljáš kar dva predloga zapored, kar je napačno. Torej odloči se za "tik mene" ali pa "poleg mene". Ne spreglej, da kar "presekaš", gre gotovo na dvojce. Zato bi lepše dejal: "... tako krepko je presekala tišino". (Izpuštil sem tudi glagol "bila", ker sem še na dveh mestih sestavka opazil, da si malo "zaljubljen" v predpretekli čas!). — Drobcenega glodavca je le težko primerjati z "žagarjem", kaj praviš, Pepe?

"Slišal sem, če je par korakov od mene tihotapila mačka na mehkih tačicah ter skočila na tram. Tako tenka je bila tišina, da bi bil slišal misel, če bi se bila napolila k meni iz daljave. To so bili časi velike bridkosti in brezkončnih sanj."

Prav nič se ne bi začudil, če bi mi kdo dejal, da so besede iz Cankarjeve knjige "Podobe iz sanj". V teh poslednjih stavkih je nedvomno največ lepote. — Naj le zbrišem nekaj peg! Namesto razvlečenih "par korakov od mene" bi kratko zapisal: "blizu mene". Izpuštil bi tudi: "na mehkih tačicah", saj je vse to tako lepo skrito in zgoščeno v besedi "tihotapila"; vsakdo ve, kako mehke so njene tačice, ker menda živo uho še ni slišalo mačke hoditi (vsaj moje zavoščeno slušalo ne). — V začetku je bila tišina "popolna", v sredi je postala "črna", tu je naposled "tenka". Kako "tenka" naj bi bila, da bi "slišal" misel? Zašii smo v pravo goščavo samih prisposodob. Poslednja pa mi res ne gre v slast. Zato bi rajši zapisal takole: "Tako tiho je bilo, da bi slišal misel, ki bi se mi

bližala." V tem preprostem kroju se mi zdi dokaj bolj mična kakor pa v navedenem naškrobljenem krilu.

Takle bi torej lahko bil uvod k povesti (ali celo resnični življenjski zgodbi?), dragi Pepe! Moje drobljenje naj te prav nič ne moti! Vedi, da ima dr. Breznik v svoji slovnici celo vrsto naših največjih pisateljev, ki jih s primeri navaja, kako so grešili zoper to ali ono slovnično pravilo. Našega ljubelega Cankarja imenuje na mnogih mestih.

Docela soglašam z Janezom Pristovom, ki ti svetuje, da piši po svoje. "Vsak človek ima svoj slog," pravijo Francozi. Misliš čisto po svoje, čutiš po svoje, zato tudi piši, kakor ti pamet in srce narekujeta. Če bo umetniško vredno, bo obstalo. Čeprav se vsi jezični drobnjakarji v delo zaletavajo!

Nasprotujem pa Janezovi sodbi o Cankarju umetniku. Pač pa drži, da abotno čveka, kdor Cankarja razglašá za velikega slovenskega "socialista" v literarno zgodovinskem pomenu. To je hinavsko preračunana sleparija lukavih komunističnih "literatkov". Cankar je bil in bo ostal izklesan slovenski umetnik in noben "režim" nima pravice, da ga ali trga iz slovenskih čitank (kakor se je to dogodilo pod Živkovičevo pestjo), ali da se šopiri z njegovimi dragulji za gnilo propagando prhkih idej (kakor se to dogaja pod komunističnim kladivom)!

Cankarjev "Hlapec Jernej" bo še sijal v vsej veličini, ko bodo o slovenskem komunizmu le še pisarili politični zgodovinarji — če se jim bo sploh zdelo vredno!

CAS PREVARLJIV

I. Burnik

*Nekdaj je bilo z mano vse drugače . . .
Nad mojim žitjem zdaj je naokrog
smehljal razlit. Življenja dan premnog
obrbe se in menja. Vedno jače
pritiska grčo čas nam prevarljiv.*

*Po svetu jadnim še v želodcih kruli — — —
Kako le mimo bi gorja zapluli,
da vsem ljudem bi dan srečnejši bil?*

TISOČERO MILJ

I. Burnik

*Tisočero dolgih milj zija med nama —
Pismo preko luže — zadnja skromna vez.
Pljusk valov spominja me obvez.
Kje si, o moja zlata bolna mama?*

*Vem: ob slovesu sem ti rekel: "Pridem,
čim najbolj hitro vrnem se nazaj."
Pozabil sem siroti reči kdaj.
Da, kdaj? Kako naj zdaj iz ječe uidem?*

Izpod Triglava

V CELOVCU je 28 septembra umrl stolni prošt Slovenec dr. Rudolf Bluemel. Doma je bil v Ziljski dolini in je veljal kot eden najvidnejših voditeljev koroškega slovenstva. Njegova smrt je hudo prizadela vso koroško Slovenijo. Bil je vsestranski kulturni delavec. Umrl je v bolnici star 68 let.

OKOLI DOBRNIČA na Dolenjskem je 14. septembra divjalo strahotno neurje. Pojavilo se je ponoči proti jutru. Neprestano je treskalo in usula se je toča. Najbolj so trpele vasi Vapča vas, Železna in obojno Kamenje. Vihar je podrli okoli 40 kozolcev in deloma do golega oklestil drevje. Ajdove njive, ki so bile že v zrnju, so ostale prazne. Toča je ležala marksikje še ves naslednji dan.

TUDI RIBNICO je prizadelo isto neurje in ob istem času. Vse se čudi, da je taka toča nastala v tako poznem poletju. Razbijala je po vaseh Lipovec, Nemška in Dolenja vas, pa še po drugih.

ROMANJE V SVETO DEŽELO so napravili Slovenci v dneh od 6. do 16. septembra. Šli so dveh skupinah, skupno precej nad 100. Med romarji je bilo nekaj desetih duhovnikov. Sodijo, da je bilo največje slovensko romanje v Sveto deželo po letu 1910, ko je še škof Jeglič vodil "narodno romanje" tja. Pravijo, da je letošnje romanje dokaz za "odjugo", ki je nastala v domovini v zadevi verske svobode. Pred malo leti bi se o kakem takem romanju še sanjati ne moglo. Pa je bilo skoraj istočasno tudi veliko romanje v Lurd.

ROMARSKI SKUPINI v Sveto deželo sta potovali z avtobusom in avionom. Ena skupina si je izbrala avtobus za tja, avion za nazaj, druga obratno. Tjagrede je prva skupina prispela prvi dan z avtobusom do Niša, drugi dan do Carigrada, tretji do Ankare, četrti do Adane blizu sirijske meje, peti dan so bili že v Jeruzalemu. Po končanem romanju so sedli v avion, ki jih je preko Damaska in Beyruta in tako naprej po 6 urah izkrcal v Brnikih — brez nezdode.

TEDENSKA TRIBUNA v Ljubljani je pisala o novih stolpnica, kako površno so zgrajene. Streha zamaka, okna se ne tesnijo, vrata se ne zapirajo, pod visi, iz peči se kadi, pipe puščajo, z balkonov

teče voda v sobe. Ampak vse to bi ne bilo nič, da se niso pojavile razpokice in so postale razpoke in stanovalce je postalo pošteno strah.

OBISKI AMRIKANCEV zastopnikov kulture in znanosti, so v Ljubljani zadnje čase bolj pogostni. Gre za izmenjavanje kulturnih stikov med Ameriko in Slovenijo. Med obiskovalci je bila tudi skupina univerzitetnih dijakov iz Kansasa. Udeležili so se seminarja na akademiji, predstave v gledališču in tako dalje. Ogledali so si tudi Bled. Ker mora izmenjava biti obojestranska, se slovenskim dijakom odpira Amerika, kamor pojde v dogledem času večja skupina. Poedinci že itak hodijo na obiske v Ameriko, med njimi celo nekateri bogoslovci in mladi duhovniki.

THE SAMARITANS OF LJUBLJANA je naslov pesmi, ki jo je po nezdgi pri Brnikih poslal ljubljanskemu nadškofu neki George Pack iz Anglije. Z njo se je zahvalil Ljubljancanom za velikodušno požrtvovalnost, ki so je pokazali za žrtve letalske nesreče, preživele in mrtve.

IZ MARIBORA IN OKOLICE so v preteklem avgustu romali v avstrijski Mariazell. Vseh romarjev je bilo 2.000. Malo manj ko polovica je romala v skupnih avtobusih, ostali ali z vlakom ali zasebnimi avtomobili. Sploh je romanje v Sloveniji takorekoč na dnevnem redu, deloma k domačim svetiščem, deloma v tujino. List DRUŽINA pravi k temu: Nekateri dvomijo in majajo z glavami. Mi pa odgovarjamo s koncilskimi besedami o "potujoči Cerкви na zemlji". Le romajte in prinašajte domov romarskega duha tistim, ki hočejo vse vedeti, vse kritizirati in ničesar ne storiti.

KOROŠKI SLOVENCIM imajo letos tri novomašnike Nemei pa dva. Tako proroča NAŠ TEDNIK in se sprašuje, kako da celovška škofija ne vidi pomena slovenstva na Koroškem za Cerkev? Še pouka v katekizmu večinoma ne smejo imeti v slovensčini. Ponemčevanje Slovencev bo spravilo škofijo v bankrot, ko nemški fantje tako malo mislijo na duhovniški poklic. Če bi človek poslušal glasove iz škofije, ki štejejo koroške Slovence, bi pričakoval, da bo na vsake tri slovenske novomašnike vsaj kakih 60 nemških!

PAPEŽ PAVEL je odlikoval z zlato kolajno tri slovenske može, katerih imena so bila bolj znana pred vojno kot so danes. Pa morajo že biti tudi danes ti možje precej veljavni, drugače bi papež ne zvedal zanje. So naslednji: dr. Andrej Gosar, dr. Matej Justin in prof. Ivan Dolenc.

V SLOVENIJI

SLOVENSKA AKADEMIJA znanosti in umetnosti, ki ji predseduje prosluli Josip Vidmar, ima 37 rednih članov, 24 dopisnih članov in dva častna: Tita in Kardelja. Kakšno “čast” ji ta dva delata, ni nikoli objavila. Morda niti sama ne ve.

V ODRANCIH V PREKMURJU je bilo 7 smrtnih žrtev takoj ob vdoru stropa v ondotni novi cerkvi, neki mož je pa bil hudo ranjen. Na vse načine so ga skušali rešiti pred smrtjo. Tudi sam je to silno želel, ker je hotel biti na novi maši svojega domačina. Pa je prišlo tako, da je bila isti dan nova maša in pogreb nadaljnje — osme žrtve — one nezgode. Človek obrača . . .

NUNE HODIJO PO SLOVENIJI v svojih redovniških oblekah in jim nihče ne brani. Ampak samo tiste, ki pridejo iz zunanjega sveta v Slovenijo na obisk. Pa tudi domače nune smejo tako nastopati, samo poprej morajo iti v tujino ali pa celo — v Belgrad.

V TRSTU JE ŠKOF SANTIN poveril kanonika dr. Alojzija Škerlja, da s posebnimi pooblastili skrbi za slovenski del tržaške škofije. Slovenci so vzeli ta odluk na znanje z zadoščanjem in veseljem. Škofova odločitev je v smislu priporočil II. vaticanskega koncila, ki daje škofom navodila, naj v velikih ali mešanih škofijah poskrbe za namestnike tam, kjer sami ne morejo zadostiti vsem potrebam “božjega ljudstva”.

SKUPINA KAKIH 50 AMERIKANČEV, med njimi mlada Indijanca Ričard in Lizika, se je po obisku pri sv. očetu napotila v Slovenijo z namenom, da obiše kraje, ki so v zvezi z Baragom. Tako so se ustavili tudi v Šmartnem pri Kranju, poprej pa že na Bledu in Brezjah. V Šmartnem jih je pričakovalo 300 domačinov, ki so jim za sprejem zapeli nekaj romarskih. V cerkvi jim je domači župnik v angleščini razložil zvezo te fare z Baragom. Bil je šmartinski kaplan v letih 1824 do 28, ko je bil premeščen v Metliko. Pokazal jim je sliko sv. Alojzija in križ na prižnici, ki sta oba še iz Baragovih časov.

Naslednji dan so romarji šli v Ljubljano in tam jim je v stolnici maševal nadškof dr. Pogačnik. V Ljubljani so enako kot povsod zbuvali veliko pozornost, zlasti še oba Indijančka v pristnih narodnih nošah svojega rodu. Iz Ljubljane so odšli v Trebnje, Dobrnič in Metliko. Z njimi je bil tudi msgr. Zryd iz škofije Marquette, ki je bil prvi postulator za Baragovo beatifikacijo. Zdaj je ravnatelj ameriškega kolegija v Rimu, pa se je odtrgal od svojega posla za spremstvo Baragovih romarjev v Slovenijo.

G O S P A S V E T A

Od tu sta poslala pozdrave rojakom v Avstraliji Lucijan Mozetič in dr. I. Mikula

BRATEC IN SESTRICA

Ivan Trinko — Zamejski

Ivan Trinko, veliki buditelj beneških Slovencev, je bil učenjak, bogoslovec, umetnik, pesnik, slikar, glasbenik — vse. Kljub temu je znal biti tudi "otroški" in je leta 1929 izdal v Gorici mladinsko knjigo pod naslovom

NAŠI PAGLAVCI. Ker je ta mesec prava stoletnica beneškega plebiscita, prinašamo iz omenjene knjige ljubko otroško črtico. — Ur.

(Konec)

TU IN TAM SE JE V HRIBIH SLIŠALO o otroških boleznih. V najbližji vasi so že pomrli nekateri in mrtvaški zvon gorske cerkvice se je pogosto oglašal in žalostno donel in odmeval po dolinicah. Materam je srce v prsih trepetalo.

Smrt ni bila daleč. Njen ledeni, moreči duh je kmalu s tajno grozo prešinil vso vas.

Izmed prvih je prišla na vrsto naša deklica. Mahoma je izgubila prirojeno živahnost. Utihnila je. V globokih, umnih očeh se je bralo nekaj posebnega; mirna otožnost se je razlila po njenem lepem obrazku. Bolezen jo je "lovila".

"Oče", vpraša vsa zamišljena starega očeta, "ali so ljudje v nebesih?"

"Seveda so".

"In mali tudi?"

"Tudi".

"Ali je lepo tam gori?"

"Tako lepo, da si ne moreš misliti. Bog je gori in Mati božja, lepa in svetla kakor sonce; in angelci krasno pojo in letajo na zlatih perutih."

"Na zlatih?"

"Da; v nebesih je vse zlato."

"Ali so rože v nebesih?"

"In pa še kakšne!"

"In slaščice imajo tudi in jabolka, ne-li oče?"

"Da; vse imajo, kar je dobro."

"Ali zebe?"

"Oh, ne! Sonce sije in prijazno toplo je noč in dan".

"Zakaj ne gremo gor?"

"Pojdemo o svojem času".

"Oče, jaz bi šla takoj; in mama pojde in tata in vsi pojdemo in bo lepo".

"Ti imaš še časa".

Uboga deklica je govorila, kakor da bi slutila bližnjo smrt. Kmalu je legla. Davica jo je zgrabila. Teden dni je grozovito trpela. Vročica jo je vidno uničevala. Grlo je imela hudo oteklo.

Prišel je zanjo poslednji dan.

"Mama, mama!" je težko spregovorila. "Videla sem toliko rož . . . toliko . . . in lepih! Tam, glej . . . vidim . . . na mizi . . . pri oknu . . . vidiš?"

Potem je za nekoliko časa dostavila:

"Mama, grem . . . gremo."

"Kam, sirotka moja, kam?"

"Na polje . . . Oče, pokaži sonce! . . . Kje je?"

Potem je nepospino milo zaječala.

"Mama, boli, boli . . ."

A uboga mati jo je negovala in zraven žalovala in obupavala. Jok ji je silil v oči in stiskal grlo. — Vsaka pomoč je bila brez uspeha. Takrat še ni bilo iznajdeno zdravilo za davico.

Zadnji dan ni mogla več dihati. Davilo jo je strašno. Zvijala se je v posteljici, stresala se in se zdaj pa zdaj krčevito dvigala ter zopet padala. Oči je imela izgubljene, motne, lica zatekla, pekoča, ustnice zažgane, bledovišnjeve.

"Mama, piti . . . žejna".

In kapljico po kapljici so ji spuščali v zasehla usta, a bilo je, kakor da bi padale na razbeljeno železo. Deklica se je vsakikrat silno stresla, ko je začutila hladno vodo v ustih, in je ni mogla požreti. Bolečine so bile neznosne.

Mahoma se je malce pomirila; motno je izpregledala in, spoznavši mamo, težko vprašala:

"So . . . ali so hiše v nebesih?"

"Da, zlate palače, dušica moja. Molči, molči, dete moje!"

"Ali boli gori?"

"Ne boli, sirotica; gori je vse dobro."

Zopet je zamižala in umolknila. Dihala je hitro in težko. Bila je bleđa. — Kmalu potem ji sapa zopet zastane. Zviže se strahovito, vzpne se kvišku in zopet pade kot kamen in usteca se ji zapenijo. Sapa ji je piskala skozi zateklo grlo. Neznosne muke, zadnje muke.

Bilo je že pozno na večer. V sobi se je slišal jok in zdihovanje. Navzoči so bili vsi domači in nekatere ženice; a proti svršetku ni mogel nihče vztrajati notri; celo bolničar oče je zbežal in sobe; tako se je deklica vsem smilila. Edino mati se je krčevito tiščala posteljice in z nadčloveško močjo prestala do konca.

Zunaj je bila najkrasnejša noč. Ščip je seval nizko na obzorju, zvezdice so veselo migljale in med listnatim drevjem je šumel hladen vetriček. Mala bolnica je umirala . . .

V poslednjih mukah je nezavestno s srce trgajočim glasom venomer klicala mamo.

"Mama! Mama! — — — Mam . . . mam . . . Ma! — Ma! — Ma!"

In tako naprenehoma vedno slabije skoraj pol ure.

Uboga mati je pa ihtela, vila roke in mrla v bolesti in opupanosti, ker ni mogla pomagati detetu, ki jo je do zadnjega zdihljaja klicalo na pomoč. — Naposled je deklica utihnila za vedno . . .

Zvezdice so se smejale in vetrič je šumel, mrzlo truplo je počivalo in onemogla mamica je v nezavesti ležala na tleh ob postelji.

A naš malček?

Takoj od začetka so ga bili poslali od hiše k sorodnikom; a ti so imeli velik križ ž njim, ker ga ni bilo mogoče utolažiti brez sestrice.

Po njeni smrti, ko so doma že vse lepo pokazili in očistili radi boleznim, se je vrnil vesel, da se bo zopet igral s sestrico. A — ni je bilo.

Klical in spraševal je; a ni je bilo. Mama ga je tolažila, ali izguba mu je bila neznosna.

Seveda ni vedel, kaj je smrt; a klical je in jokal vse dni za sestrico. V drobnem srcu je vendar slutil nekaj nedoločnega, groznega, posebno ker je videl vse žalostne, in zvečer se je tiščal le matere.

Zanj ni bilo več nikakega tolažila. In vendar otroci tako lahko pozabijo! Naš deček pa ni mogel. Niti jesti se mu ni ljubilo več. Domače je začelo skrbeti.

Neka dobra deklica, katero sta poprej večsah trpela v svoji sredi, se mu je približala, da bi ga tolažila. Dobremu dekletcu se je revček zasmilil. Milo se ji je storilo, ko ga je videla v solzah.

"Molči, molči", mu je rekla. "Ne jokaj več, saj bom jaz pri tebi, da se bova skupaj igrala."

Deček se je srdito razkoračil pred njo, stisnil pesti, zamižal, stresel glavo in kričal na vse grlo:

"Ko te nečem, te nečem."

Deklica je silila s tolažbo, a on se je razkačen zagnal vanjo, jo suval in tepel. Užaljena do dna duše je nesla obe pesti k očem, skrivila ustne in udarila v glasen jok. Počasi in jokaje se je pobrala domov. Ko jo je deček videl tako, se je vendar upokojil, nesel prste k ustom, sklonil glavo in gledal za deklico.

Naposled je prišel konec žalosti, kričanju in malčku obenem. Bolezen ga je kar čez noč zgrabila. V štiri in dvajsetih urah ga je med groznimi bolečinami umorila . . . In konec je bilo drobnemu življenju.

Kje je sedaj materino veselje? Kje nada in Kje veselo kričanje? Kje zgodnje modro-

vanje, kje šala, kje šumni smeh, razlegajoč se in zvoneč kakor glas srebrnega zvončka?

Stric, katerega sta le v jeseni videla in ga posebno rada imela, jima je zapel v spomin:

Kot po temnem nebu
žvižgajoča strela
kruta smrt pri meni
mimo je letela.

Dve cvetoči cvetki
potom pokosila,
dva mi bridka meča
v srce zasadila.

Črni oblak nesreče se neprestano vlačil sem ter tja in ne vpraša, kod meče temno senco.

Smrt divja od vrat do vrat. Slepa je in neizprosna; vsejedno je zanjo, če zadene osemdesetletnega onemoglega starca ali pa komaj povojev oporočenega, bujno cvetočega malčka . . .

Ah, ta smrt!

Trinkov nagrobnik v Trčmunu v Beneški Sloveniji

Misli, November, 1966

KOČA POD KONČNARJEM

Zvonko Velišček, Granville, NSW.

SANDER JE NAJTRDENJSI KMET v vasi Kozana. Ni mu ga para. Že hišo ima tako, da tujec obstane in jo gleda. Velika, lepa, visoka in široka okna ima. Druge jih ne premorejo. Pa hlev! Deset glav živine. V kurnjaku na stotine kokoši, rac in druge perutnine. Razen tega lepo število zajcev.

In grunt! Vsi mu ga zavidajo. Krasni vinogradi, celi kompleks breskev. Njive, da jim ni videti konca. Nekatere so posejane z deteljo. Saj je dosti trave na gmajnah, pa mora biti tudi detelja. Pod njo se zemlja odpočije in vsrka novih gnojnih sil. Živina pa dobi priboljšek.

Modro gospodari bogati Šander. Važno besedo ima med vaščani. Vsi ga poslušajo. Skoraj morajo. Kdo bi si upal dregniti vanj z nasprotovanjem? Zlomil bi ga kot suho palico.

Pa Šander ni slab človek. Revežem je naklonjen, beračem da rajši več kot manj. Presneto bo pa padel po tebi, če si utrgaš grozd, ko stopaš mimo njegovega vinograda. Je pač takšen. Dninarjem dosti dobro plačuje in z vinom jim obilno postreže. Zahteva pa pridno delo, lenariti pri njem ne smeš. Plačo odmerja po tem, kako se je kdo potrudil, ne koliko je naredil.

I.

To je izkusil Kranjčev Boris. Ubogi fant se je sinoči predolgo zamudil s prijatelji v koči pod Končnarjem. Misel mu je ostala tam in ni mogel s pravo vnemo delati, ko ga je Šander poklical v dnino. Zaostajal je. Končno je res prav toliko naredil kot drugi, ali Šandrovo oko je bilo na njem in je videlo, da Boris počasi vleče . . .

Boris je imel o sebi lepo mnenje. Imel se za sluge za Kozano. Dolgo je mladina v vasi mislila na Mladinski dom. Ni ga bilo mogoče ustanoviti. Pa se je domislil Boris: Zakaj bi bili Kozanci taki zaspanci! Nekaj minut hoda od vasi se vije krasen potok Končar. Prav blizu mostiča, le nekaj stralja-jev proč, stoji zapuščena kočica. Šel je in si jo ogle- dal. Očistiti in prebarvati bi jo bilo treba. Dobiti štedilnik in mize. Čez čas gramofon in še kaj. Za začetek bo dovolj harmonika, ki jo ima Majdni Zorjan. Vse mogoče skladbe igra. Joj, to bodo večeri. Vse okoli zelenje, vonj trav, šumenje potočka pod kočico. V njej pa vaška mladina, petje in pitje. Briška rebula, harmonika, dekleta . . .

Boris je hitro pridobil vaše fante za svoj načrt. Trije tedni so potekli in Borisove sanje so se uresničile. Vsa vas je navdušena. Matere so v skrbeh za hčerke. Pa saj kozanski fantje vedo, kaj je prav in kaj ne. Po vseh Brdih zaman iščeš tako modrih fantov. No, res, sinoči se je zabava zavlekla, napačnega pa ni bilo.

O vsem tem razmišlja Boris v Šandrovi dnini. Čisti trtno mladje in ovija. Delo mu ne gre od rok s pravo vnemo. Z mislijo je še ves pri sinočnji zabavi. Nič ne zapazi, da ga Šander bistro opazuje . . .

Počasi je zahajalo sonce. Delavci so se odpravljali k večerji. Vsem je šla v slast. Borisu pa niti večerja ni teknila. Parkrat je zajel in položil žlico. Gledal je po možakih in se smehljajal.

Potem je Šander vsakemu odštel denar. Dobili so po dva tisočaka. Le Borisu je dal golih pet stotakov. Začuden je pogledal fant, pa Šander je naredil nedolžne obraz.

"Kaj vas je prijelo?" se je zdrznil Boris.

"Kar nič se ne repenči, fant moj. Lenaril si, da še večerje nisi zaslužil. Misliš, da sem slep? S hlapcem sva te opazovala, pričo imam."

Borisu so se zablistale oči.

"Ponaredil sem toliko, kot vsak drug. Mislite, če ste najbogatejši v vasi, smete počenjati, kar se vam zljubi. Zahtevam polno plačo!"

Šander je obstrmel. Pomislil je: Boris je nekak voditelj fantov. Veliko dajo nanj vsi. In iz srca sovraži vsako krivico. Ne bo dobro z njim češnje zobati. Toda prijela ga je taka jeza, da so mu pametne misli otrpnile. Zamajala se je njegova ogromna postava in zakričal je:

"Ven iz moje hiše!"

Borisa je pretreslo.

"Grem, toda zapomnite si: to mi boste desetkrat plačali!"

Zaloputnil je vrata, da se je stresla hiša s kuhinjo vred. Borisa ni bilo več.

II.

Fantovska družčina se je zbrala na vasi. Boris je spregovoril:

"Fantje, načrt imam, rad bi se pomenil z vami".

"Boris ima spet načrt, ha!" je piknil vmes Stojan in se zaničljivo nasmejal. Pa mu ni nihče pritegnil. Boris je stopil predenj in mu pogledal v oči. Kako postaven fant je bil! Saj! Nobeno deklo si ne more odreči, da bi ne pogledala dvakrat. In če se Boris ozre za njo, zardi in odhiti svojo pot.

Stojan začuti Borisovo veljavo. V zadregi se odkašlja in ko vidi, da mu Boris ne brani, spregovori znova:

"Fantje, drugo nedeljo je moj rojstni dan. Osemnajsta pomlad. Malo več prigrizka bo treba tisti večer. In večjo mero rebule. Plesali bomo, da se bo vsa Končarjeva kočja z nami vrtela. To sem hotel povedati. Zmenimo se, kako vse to dobiti."

"Saj to je pa kakor nalašč", plane vmes Boris. "Glej no, na tvoj rojstni še pomislil nisem. Srečo imaš, zadel si terno. Dobrot bo toliko, da bodo še srake in šoje svoje dobile, če prifrfofotajo k nam v Končarjevo kočjo."

Bila je uganka. Začuden je vprašal Stojan:

"Odkod pa vse to, menda ne kar samo od sebe?"

Boris se je ozrl po družini.

"Samo dva od vas sta mi potrebna za pripravo. Na pojedino pa seveda pridete vsi. Stojan in Silvan, stopita z mano malo v stran, da se zмениmo. Pogumna fanta sta, zaenkrat naj ostane skrivnost med nami tremi."

Rečeno, storjeno. Boris jima je razložil:

"Dobro vesta, kaj je napravil Šander. Obljubil sem mu, da bo krivico desetkrat povrnil. Pa ne bomo čakali, bilo bi zaman. Poplačamo si sami. Lisico mu pošljemo v kurnik. In kakega zajca mu prepodimo . . ."

Stojan in Silvan sta z navdušenjem podprla predlog. Šander si bo zapomnil, kdaj je pritrgal poštenemu delavcu jurja in pol.

Prišla je sobota in se zavlekla do desete zvečer. Šandrovci že spijo. Kakor po naročilu jim je pred dnevi poginil pes volčjak. Brez te nenadne smrti bi jutri zvečer ne bilo tako bogate pojedine.

Trojica zarotnikov se plazi proti kurnjaku. Dve vreči imajo s sabo. Močno jim tolče srce. Bojijo se kokodakanja kokoši. Najprej se lotijo zajcev. Silvan jih grabi od kraja in poriva v vrečo. Vse tiho. Kokoši so bolj nevarne. Pa je le ena zavreščala, morda za slovo tistim, ki so izginile v vreči . . .

Vse je gladko poteklo.

Potem v nedeljo. Koča pod Končarjem se trese. Zorjan igra takšne, da veselje kar valovi po prostoru. Na mizah je mesa in kruha in izbira, pari plešejo, da so vsi potni. Bati se je, da se bodo fantje začeli izpozabljeni. Vino jim sega v glavo. Dekleta se morajo že zelo paziti. Boris se ne spušča v vrvež. Ob strani sedi in ob njem njegovo dekle. Čaka na ples z njim, z drugimi se se ne zavrti rada. Pa se Boris čudno obotavlja, nekaj mu roji po glavi. Drugi še zapazili niso, Borisu se zdi sumljivo.

Silvana ni! Le kaj se mu je zgodilo?

Nenadoma se odpro vrata in na pragu stoji — Šander . . .

Kot bi pihnil, vsa družina onemi. Pa le za hip. Šander je res orjak, ali dovolj je fantov, da

se mu postavijo po robu. Dekleta se umaknejo k zidu, fantje stopijo v sredo in si vihajo rokave.

Tedaj je planil Boris:

"Fantje, mir! Nazaj na svoja mesta! In vi, oče Šander, dobrodošli pri nas, zelo smo veseli ljubega gosta!"

"Tatje!!" zavpije Šander in se obrne do Borisa.

"Počasi, počasi!" kriči Boris in drži roke pred sabo. Na tihem rešuje uganko: kdo nas je ovadil? Toda zdaj ni časa za to, treba je obvladati neljub položaj.

"Oče Šander, rekel sem vam, da boste krivico desetkrat plačali. Nič mi niste odgovorili in to je pomenilo, da se strinjate. Kar smo naredili, je bilo z vašo tiho privolitvijo. Priče imam."

Mož je besen, trese se. Boris pa pograbi kupico in kos pečenke.

"Šander, vzemite, jejte in pijte. Poznate mladino. Lepo vas prosim, ne pokvarite nam večera. Pozabite zaenkrat, bomo pozneje vse poravnali."

Vino in pečenko mu drži pred nosom. Šander razmišlja. Počasi seže po ponujani kupici in jo spije do dna. Naglo seže tudi po pečenki.

Vsa družina zaploska in vsa kočja odmeva ob vzklikih:

"Živela Šander in Boris!"

"Naj bo", se pomirjen oglasi Šander. "Jutri pa vsi na dnino v moj vinograd! Vsaj po nekaj ur vsak, plačo ste si vzeli sami!"

Nov val navdušenja. Zapela je harmonika in družina se je zavrtela. Šander je gledal in jedel. Čez čas je dvignil roko in zavpil, da je vse preglašil:

"Preden odidem, bi rad še zaplesal. Dajte mi najlepšo dekle, da se zavrtiva po kočji, drugi pa vsi do zadnjega v kot!"

Boris je namignil svoji. Pristopila je in segla po Šandrovih rokah.

"Najlepšo polko!" je namignil Šander Zorjanu.

In je zapela harmonika, da je grabilo za srce in vriskalo po življenju. Šander odlično pleše. Dekle je kakor na porotih. Ob zidu stoječi ploskajo, ne odnehajo, ko se ples ustavi. Šander zamahne v pozdrav in odide. Boris čuti sladkost zmagošlavja.

Tedaj vstopi — Silvan.

"Oprostite, prijatelji, jaz sem izdal. Oče je nekaj sumil, pritisnil je name in sem povedal . . ."

Prav za prav ga je samo Boris slišal.

"Pa si le dobro delo napravil, čeprav bi ne bil smel ziniti!"

Boris ga je prijazno pogledal in mu stisnil roko.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

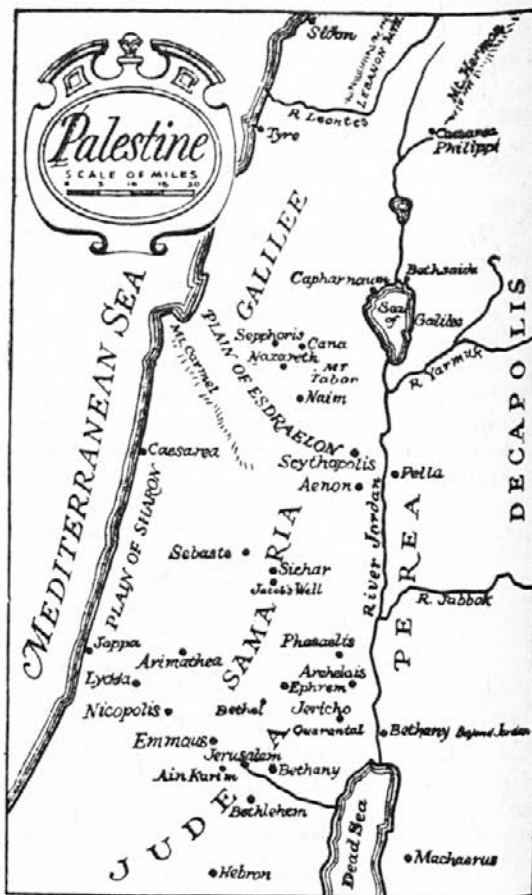
ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja je poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

BREZBOZEN SODNIK IN VDOVA

Povedal jim je Jezus tudi priliko, da jim je treba vedno moliti in se ne naveličati. Govoril je: „Bil je v nekem mestu sodnik, ki se ni bal Boga in se ni menil za ljudi. In bila je v tistem mestu vdova, ki je hodila k njemu, govoreč: Pomagaj mi do pravice proti mojemu nasprotniku! Nekaj časa ni hotel; potem je pa rekel sam pri sebi: Čeprav se ne bojim Boga in se ne menim za ljudi, bom vendar tej vdovi, ker mi ne da miru, do pravice pomagal, da me ne bo nenehoma hodila nadlegovat.

In Gospod je rekel: Poslušajte, kaj pravi krivični sodnik. In Bog ne bo do pravice pomagal svojim izvoljenim, ki vpijejo k njemu noč in dan, in bo pri njih odlašal? Povem vam, da jim bo hitro pomagal do pravice. Vendar, ali bo Sin človekov, kadar pride, našel vero na zemlji?”

VZTRAJNA MOLITEV BO USLIŠANA

Na različne načine je Jezus skušal ljudem dopovedati, kako nujno je, da se oprimejo molitve. Naj že bo molitev častilna, zahvalna ali prošilna, brez nje človek ne more biti, ker se s tem bolj in bolj oddaljuje od Boga. V pričujoči priliki se je Gospod poslužil kar nekam drzne primere: krivičen sodnik in — Bog! Oba uslišujeta vztrajno in nenehno prošnjo. Vsak z drugačnim srcem. Svetni sodnik zato, da se bo nenehne prošilke znebil, Bog pa iz naklonjenosti in ljubezni do prosilcev. Tako priliko mu je navdihnulo nezaupanje v molitev, ki so ga nekateri izražali, češ, Bog preveč odlašal uslišanje . . . Odlašal že, hoče reči Kristus, pa že ve zakaj. Hoče, da molimo vztrajno in ne odnehamo. Preizkuša našo vero. Nezdajnje Jezus potoži, da mnogim vera usiha, zato je toliko “počasnega” uslišanja pri Bogu.

Povedal pa je tudi nekaterim, ki so zaupali sami vase, do so pravični in so druge zaničevali to priliko:

“Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in drug cestninar. Farizej se je vstopil in je sam pri sebi molil: Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje: roparji, krivičniki, prešuštniki, ali tudi kot ta cestninar; postim se dvakrat v tednu, desetino dajem od vsega, kar pridobivam. — Cestninar pa je od daleč stal in še oči ni hotel povzdigniti proti nebu, ampak se je trkal na prsi in govoril: Bog, bodi milostljiv meni grešniku! — Povem vam, ta je šel opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan.”

ZAKONSKA ZVEZA — NELOČLJIVA

Pristopili so pa k njemu farizeji, da bi ga skušali. Rekli so: Ali je možu dovoljeno ženo odsloviti iz katerega koli vzroka? Odgovoril jim je: “Ali niste brali, da ju je tisti, ki je od začetka ustvaril, ustvaril kot moža in ženo? In je rekel: Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se bo pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Zatorej nista več dva, ampak eno telo. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne loči”

Rečejo mu: Zakaj je torej Bog naročil dati (ženi) ločilni list in jo odsloviti? — Odgovori jim:

“Mojzes vam je zavoljo vaše trdosrčnosti dovolil ločiti se od vaših žena, od začetka pa ni bilo tako. Toda jaz vam pravim: kdor koli se od svoje žene loči — razen če se zaradi nečistovanja — in se oženi z drugo, prešuštuje; in kdor se z ločeno oženi, prešuštuje”.

O SAMSKEM STANU

Njegovi učenci mu reko: Če je tako z možem in ženo, se ni dobro ženiti. On pa jim je rekel:

“Ne umejo te besede vsi, ampak katerim je dano. So namreč nekateri samski, ker so že od rojstva taki, da morajo ostati samski; in so nekateri samski, ker so jih v to prisilili drugi; in zopet drugi so samski, ker so si samski stan izvolili zaradi nebeškega kraljestva. Kdor more razumeti, naj razume!”

V tej priliki se nam predstavita dva moža, ki ne opravljata prosilne molitve, ampak eden zahvalno, drug spokorno — vendar se zadnja lahko uvrsti med prosilno: prošnja za odpuščanje grehov! Farizej misli, da je njegova zahvalna molitev nekaj velikega, pa je v resnici pravi polom. Saj se možakar ne zahvaljuje Bogu, ampak samega sebe časti in proslavlja. Da, sebe moli, ne Boga! Besede sicer dajejo zahvalo Bogu, srce pa molilcu samemu. Ni mogoče, da bi te vrste “molitev” pri Bogu kaj veljala. Vsa našeta dobra dela mu nič ne koristijo, Bog jim ne daje veljave, iz templja odide neopravičen, čeprav sam misli, da je bil že pred vstopom v tempelj — svetnik . . . Čisto drugače nastopa cestninar. Kesa se svojih grehov, več spokoren je njegov nastop pred Bogom, prosi za odpuščanje — uslišan je takoj!

JEZUS NE DOPUŠČA RAZPOROKE

V starem zakonu življenjska zveza med možem in ženo ni bila zakrament. Ni mogla biti, ker je šele Jezus ustanovil zakramente. Božja namera je bila od vsega začetka, da naj bi zakonska zveza ostala neločljiva, to dovolj prča svetopisemska zgodba o Adamu in Evi. Toda ker zakonska zveza pred Kristusom ni bila zakrament in zakonca nista prejela zakramentalne milosti za prenašanje vseh težav, je Mojzesovu postava dovoljevala razporoko, vsaj v nekaterih okoliščinah. Poznejši judovski učitelji so zahtevane okoliščine še bolj raztegnili. Tako se je zdelo, da mož lahko napiše ženi poslovilno pismo, kadar se mi zuzdi. Vsem Judom, med njimi nekaterim farizejem, se to ni zdelo prav. Vprašali so torej Jezusa in on jim je odgovoril, da je pravilno sklenjen zakon sploh neločljiv. V novem testamentu bo spadal med zakramente — s pomočjo zakramentalne milosti ne bo tako težko vrtinjati do smrti skupaj kot “eno telo in ena duša”.

EVANGELJSKI NASVET DEVIŠTVA

Pouk o zakonu so sicer izzvali farizeji, slišali so ga pa tudi Jezusovi učenci. In so se kar zgrozili ob njem. Torej nobene ločitve, nobene razporoke več! Težka zahteva! Se pa rajši ne bomo ženili . . .

Ta misel je dobila potrditev v naslednjih Jezusovih besedah, toda ne na splošno. Dobro je, če človek ostane samski, toda če si sam izvoli tak stan v življenju, mora to biti iz višjih razlogov. Ne iz strahu pred težavami v zakonu, ampak iz ljubezni do njegove lepote — Kristus želi, da bi to bilo iz ljubezni do kraljestva božjega. Vendar naj se vsak sam odloči za eno ali drugo, ko se je pa odločil, naj tudi tako živi, da bo čim bolj ustrezalo izbranemu poklicu.

"OMOŽI SE ALI PA POJDI ZA NUNO!"

Marija N., Melbourne

Z RESNIČNIM UŽITKOM SEM BRALA ČTICO "Tisti kupček", ki jo je napisala Vanda Sperne. Kar ponosna sem, da je tako lepa zgodnica prišla v MISLI od ženskega peresa. Vanda je nekoč že pisala v naš list. potem je utihnila. Ko se je zdaj spet s tako lepim uspehom oglasila, smemo upati, da ne bo šla ponovno za nekaj let v pisateljski pokoj.

Meni je prišlo ob branju Tistega kupčka veliko na misel. Rada bi kaj napisala za MISLI, morda bo prav tako. Iz tega, kar bom napisala, pa bralcem in bralkam ni treba napraviti zaključka: aha, stara devica je . . . Vsaj Janeza Pristova bi zanimalo vedeti, kako je z mano.

Torej, da začnem. Dandanes, posebno še od zadnjega koncila naprej, je v katoliškem tisku brez konca in kraja povzdigovanje sedmega zakramenta. Zakon, to življenjsko zvezo med možem in ženo, slikajo v vseh mogočih pestrih barvah. Družinska sreča nad vse! Bog ne daj, da zamudiš priliko ter ostaneš samec ali samica. Izgubiš pomen v človeški družbi.

Spet in spet mi pride na misel, kako so nam rekli v mladih letih:

"Omoži se — ali pa pojdi za nuno!"

Menda mnogi še tudi dandanes tako mislijo. Za nuno je seveda v redu, da ni omožena, tako tudi za redovnega brata, morda vendar še tudi za katoliškega duhovnika. Vendar glede tega že beremo v raznih revijah (angleških seveda), da naj bi rajši bil oženjen. No, to le mimogrede, o tem ne bom kaj več rekla. Čisto po mojem je pa bilo oni dan, ko sem brala v katoliškem tedniku dopis nekega fanta, ki je vprašal, zakaj list nič ne pove o pomenu samskega stanu, pa naj bo moški ali ženski, če fant ali dekle ostaneta samska, pa ne gresta v kloster. Ali taka dva res potem nimata na svetu nobene pomembne naloge več?

O tisti drugi ženski v črtici Vande Spernetove se res lahko tako reče. Sama pove, da je odklonila zakon iz sebičnosti in samopašnosti. Zbala se je nalog, ki jih zakon prinese s seboj, kako naj se taka ženska oklene nalog, ki jih lahko da samski

stan, če jih kdo hoče najti? V tem smislu je tista ženska v črtici čisto pravilno predstavljena in bralcu se mora smiliti. Saj pravi pregovor, da je najbolj usmiljenja vreden človek, ki se samemu sebi smisli. Ni pa veliko takih samskih, ki ostanejo samski iz podobne sebičnosti.

Prihaja mi na misel, kar sem pred meseci brala v MISLIH o Slovincih v Beneški Sloveniji. Razen enega so moški ostajali pri hiši za "strice" in so vršili veliko življenjsko nalogo. Nesebično so se žrtvovali za blagor doma in bratove družine. Dobro so vedeli, za kaj živijo in nič niso jadikovali nad samskim stanom. Isto se lahko reče o "tetah". Bilo jih je polno po celi Sloveniji, kakor tudi "stricev", ne samo v slovenski Benečiji.

Boste seveda rekli: to je bilo — ni več. Svet je danes čisto drugačen. Sama vem, da je to res. Res je pa tudi, pa prav zato, ker je danes svet drugačen, samski človek, naj bo moški ali ženska, lahko najde na svetu še vse kaj večjega, nego lastni dom, kjer je lahko za "strica" ali "teto". Neznansko veliko je na svetu potreb, kjer lahko samski človek pomaga, ko mu za svojo družino ni treba noč in dan skrbeti. Morda lahko pomaga naravnost, da daje svoj čas v pomoč, ali pa uporabljati za to svoj zaslužek. Poznam take (tudi med Slovenci in Slovenkami v Avstraliji), ki ne zapravljajo brez potrebe, pa tudi na bankah ne kopičijo dobička, komaj čakajo, da se nekaj nabere za druge. Morda so svojci v domovini, morda dobre ustanove, misijoni in tako dalje. Lahko rečem, da so taki ljudje najbolj umirjene duše in najbolj zadovoljni s svojim življenjem ali svojo "usodo". Res ni nujno, da si ustanoviš družino ali pa greš za nuno, cziroma za brata, seveda, če imaš poklic, blagor ti, pojdi! Nikakor pa ni treba tega poklica, da svoje samsko življenje obrneš v lepo življenjsko nalogo in ti ni tako dolgčas, kot oni ženski v Vandini črtici, ki je samo iz lenobe ostala stara samica.

Kar se tiče Slovencev v Avstraliji (za te so tu naše MISLI), bi dejala, da samskih deklet ni ravno na pretek. Tiste, ki so, bi rekla, niso ostale samice iz podobnih razlogov kot ona v črtici. Tudi ne zato, kakor da bi ne bilo ženinov. Same so si izvolile samski stan in so že morale vedeti, zakaj. So pač našle drugačen ideal v življenju, čast jim.

Hudo je glede fantov. Teh je veliko in zapravljajo svoje življenje, da se Bog usmili. Po veliki večini so samci, ker so k temu primorani. Ni slovenskih deklet, tujke si le s težavo pridobijo. Nekaterim se bo že še posrečilo, tako ali tako, in zanje je na vso moč dobro, da se jim poudarja važnost, pomen in sreča lepega zakonskega življenja.

V tem smislu le še več podobnih lepih črtic kot je bila Vandina!

Na žalost je pa na drugi strani zelo mnogo takih, verjetno kar večina, ki so kar gotovo zamudili vse možnosti in živijo čudno tjavendan. Saj po navadi zelo garajo pri svojem delu, kam pa s posadovi dela, zaslužkom, je pa druga zadeva. Čutiš se nekako izgubljene, nič resnega v življenju jim ni mar. Niti malo ne pomislijo na to, da bi bili tudi kot samci lahko družbi (recimo bližnjemu), pa kajpada tudi sebi, v veliko korist. Še za norce imajo tiste med seboj, ki znajo iz svojega samskega stanu napraviti življenjsko nalogo. Imajo jih za šlake.

O, ko bi človek mogel zbrati take nesrečnike in jim z močno živo besedo dopovedati, kako se motijo! Pa kako in kje? Saj še čisto navadno društveno delovanje tako žalostno pojema med nami, čeprav ni bilo nikoli veliko s tem. Pisati članke? Well, poskusila sem. Teško verjamem, da bi brali prav tisti, ki največ nanje mislim. Vem, da le premnogi pogledajo v MISLIH kakšne novice, kdo se je ženil in podobno, vendar morda tudi kakšne črtice. Kdo jih bo napisal? Take, da bi ogrele koga za samski stan, kot Vandina črtica ogreva za zakonski poklic.

Morda se bo Zvonko Velišček kaj lepega izmislil. Tudi njegove črtice rada berem in se mi zdi, da se bo razvil v dobrega pisatelja. Jaz pa za črtice nimam talenta, naj pa ostane pri teh vrsticah.

Sem mislila, da je članek že dosti dolg, pa mi je še nekaj prišlo na misel. Ob pisanju o lepoti, sreči in blagoslovu zakonskega stanu padajo sence z vprašanjem: koliko otrok? Manj ko mogoče, ko je že zdaj na svetu preveč ljudi. Potem pa spet: kako ravnaš, da sprejmeš le enega ali dva, pa ostaneš dobro zapisana pred Bogom? In dalje: koliko bo pomagano svetu, če bodo družine imele kar najmanj otrok, pa bodo tisti zrasli v sebičneže, kar se tako rado zgodi kakšnim edinčkom, ki imajo od rojstva naprej vse sami zase? Je še dosti zakoncev, ki čutijo, da bi bila zakonska sreča večja ob večjem "kupčku", pa si ne upajo, ker bi jih okolica zaničevala. O vsem tem je polno ugibanja po svetu dandanes. Vse to odpade pri samskih, če iz svojega samskega stanu napravijo poklic. Zato bi bilo res treba na ves glas priznavati, da je samski stan zelo zaželen tudi zato, da naša zemlja ne bo kmalu za družine premajhna.

SMEH NEUNIČLJIVEGA

Vladimir Kos, Tokio

Vem, kako ti je pri srcu pred operacijo.
Ko nikogar ni, da v to čast prinese šopek rož
in vizitke bodočnosti z zlatim monogramom —
nikogar ni.

Veš, da riž zori v pokrajini Čiba, v morski svod.
Na razpetih mrežah visijo smeh ženitnih posredovalcev

in nekrolog rib, od vetra pisan,
in galebov krik.

Toda zemlja trepeta od tipalnic domišljij
(maternica Ase gore je z ognjem nosna;
dim jo spoštljivo razkriva zares)
in zemlja moli venec praznih vej.

Misli, November, 1966

Vem, da komaj čuješ petje oblakov.
Vse stvari so obdane s pasom samote,
v vseh stvareh je košček drugačne razsežnosti,
neke vrste smeh Neuničljivega.

Veš, oblečenci za prostor samote nočemo vanj.
Samote Prostor ni črn, ne strog; ne cev, ne krog.
Le mostovje od kategorij k Resničnosti,
ki oživlja snov.

S čim odpošljem pismo — sebi pred operacijo?
S hrepenenjem, dragec, in s skoraj sivkasto lučjo
tihomorske jeseni nad Tokijom
in z milostjo človeških ran.

Pismo belo,
najdeš blok in številko hiše srca?

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič

(Nadaljevanje)

XI

Sodni oficial v okrožnem mestu je po kosilu odprl časnik. Na tretji strani, ki je imela naslov "Naši kraji in ljudje", je zagledal te debelo tiskane besede:

"Vlomilcu Kuzmi je odklenkalo; padel je pravic v roke!"

Med poročilo o prijettu je bila vstavljena slika, ki jo je spretni suhorski fotograf posnel tisto jutro, ko so orožniki z uklenjenim Kuzmo v sredi na železniški postaji čakali na vlak.

Sodni oficial je gledal odločne, zmagoslavno izprsene orožnike in Kuzmo, ki je v zavihanih rokah, zanemarjen in razmršen zrl spod čela.

Poklical je paznika.

"Ima Kuzma še zmerom vročino?"

"Še, gospod Gorup: devetintrideset."

Sodni oficial, ki je imel na skrbi zapore okrožnega sodišča, je bil človekoljuben mož. Stopil je čez prostrano dvorišče proti zdravniški sobi.

"Blede," je povedal zdravnik. "Že večkrat sem dejal, da podeželski orožniki prelahkomiselno prestopajo meje svoje službe. To, kar so naredili s Kuzmo, zasluži vso grajo in po mojem tudi kazen. So mar oni sodna oblast?"

"Imate prav, doktor. Kdaj se bo po vašem končala ta bolezen?"

"Tukaj ji bomo težko kos. Oteklina v gležnjih ne splahne in ne splahne. Jaz mislim, da bi treba Kuzmo prepeljati v bolnico. Tam imajo več pripomočkov in priprav."

"Še pred večerom bo tam!" je poudaril sodni oficial.

Bled in poten je ležal Kuzma v oskrbi Usmiljenih bratov. Toplomer je ko zaklet nenehno kazal devetintrideset. Zdravnik ni vedel, kaj bi, in je čakal, prepričan, da taka kopriva ne more pozebsti.

Najbolj je sočustvoval s Kuzmo stari brat Ferdinand. Vedel je, da ima pred sabo vlomilca, ki pa ni nikogar ubil, še celo ranil ne; in če je kradel, je menda le bogatinom, da se je revežem malo bolje godilo. Vendar ga ni sodil: sodilo ga bo sodišče, kjer zdaj zbirajo obtežljivo gradivo, iščejo priče in sestavljajo obtožnico.

Dolga bolniška strežba je bratu Ferdinandu navdihnila zdravilo za Kuzmo. Zdravnik je menil, da se lahko poskusi.

Vročina je padla, oteklina začela plahneti, brat Ferdinand je gledal svetlo in šepetal Kuzmi:

"Še boš skakal, ti mrk — samo glej, da se še enkrat ne nabodeš!"

Kuzma je sedel na postelji in hkrati z bratom Ferdinandom gledal skozi okno proti jugu, kjer so v opoldanski svetlobi sijali daljni nizki hribi.

Ko se je mili oktober kratkih dni in dolgih noči prevesil h koncu, je bil Kuzma že na nogah. Spet so ga prepeljali v zapor. Notri je bil pobit in molčec, ko da bi ga grizlo nekaj posebnega.

Zidovi krog in krog, same ključavnice, tesna okna z železnimi križi, slabotna svetloba, zatohel zrak, netečna hrana, brezdelje . . . Kuzma se je spomnil na mesec maj — na tisto prebujenje pod dišečimi jeseni, ko je žvižgal kos in mu je od daleč odpevala kukavica. Spomnil se je na tiste svetle in svobodne hribe v domači deželici . . . in na ljudi, na reveže, ki jim je privoščil boljše življenje, pa so ga tako sramotno izdali.

"Vse mi bodo zdaj naprtili, kar sem storil in česar nisem! Vse bodo naložili name, da bodo sami lahko ravno stali! Še cigani bodo ukradene kokoši in izkopane grme krompirja zvrčali name. In potem se bodo smejali, ko bom nosil težji križ nego sem ga zaslužil!"

Štrmel je v visoko okence, v vrata, v stene, v strop in v pod. Mrzlo ga je stiskala kletka, kot bi mu govorila: Ne prideš več ven! Nikdar več!

Nobenega sonca, nič vetra, nič gozdov, nič zvezd, nič mehkih senenih in slamnatih ležišč, nobenih svobodnih steza . . .

"O, imeti le še enkrat vse to! Imeti za kakršnokoli ceno! Samo umirati ne v tej mrzli celici!"

Eno samo upanje ga je držalo pokonci: da bo Marija Vetrnica ostala neomajna v svoji misli nanj; da bo molčeca in previdna.

"Kakšna sreča, da sem jo pri Romu nemudoma poslal proč, brž ko smo razdelili denar! Neopazno sem ji izročil ves svoj delež, samo spogledala sva se — in že je ni bilo več. Potem se je začelo tisto popivanje. Vzel sem ga kot praznik, po katerem pojde pot v čisto drugačno smer. A postal mi je usoden."

Pred to potjo je zdaj stala stena. Čutil se je brez moči in srce mu je nemirno tolklo. Po vsaki noči pa ga je svit novega dneva poživil. In tedaj si je dopovedoval, da mogoče le še ni vse zgubljeno in da le še pride iz mrzle, mračne kletke.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

IN

AKCIJA ZA DOM

vas vljudno vabita na

MIKLAVŽEVANJE

Bo tudi letos na dveh krajih.

★ ★

V soboto 3. decembra St. Francis, Paddington

V soboto 10. decembra Masonic Hall, Guildford.

★ ★

Na obeh krajih bo po Miklavževem obdarovanju otrok zabava s plesom. Obakrat bo igrala priznana godba, srečolov in še druge dobrrote.

Začetek ob pol osmih zvečer.

Starši, pridite zgodaj, da boste naročili Miklavžu, kako naj obdaruje vašega otroka. Vzdržujemo našo lepo tradicijo in pripeljimo otroke k Miklavževanju!

AKCIJA ZA DOM

NAŠE "LETNO POROČILO" je končno le v rokah rojakov v Sydneyu in okolici. Razposlali smo ga vsem, ki so nam znani njihovi naslovi. Upamo, da ste ga tudi res prejeli, čeprav je poštno poslovanje zadnje čase nekam čudno.

Kot veste, smo POROČILO že pred meseci napovedali, pa se nam je tiskanje in razpošiljanje zelo zavleklo. Krivda je v tem, da nam manjka delovne sile. Le majhno število delavcev imamo, pa vse sloni na njihovih ramah. Dela je pa veliko že pri samih organiziranih zabav in urejevanju stvari za njimi. Vidimo pa, da brez tega ne gre, s samimi darovi bi naša zbirka vse prepočasi nepredovala.

Prav zdaj imamo v načrtu dvojno Miklavževanje — v Paddingtonu in Guildfordu. Zelo je želeli, da bi bila udeležba dobra in oba večera donosna za našo blagajno. Enako že mislimo na Sil-

vestrovanje, ki bo tudi na dveh krajih, prav tam kot Miklavževanje. Zapisal sem, da "mislimo" že tudi na to, prav tako tudi vi že zdaj mislite tudi na to.

Ponavljam: darov za DOM je zelo malo. Ali se ne zdi za malo mnogim rojakom in rojakinjam, ki POROČILO ni vsebovalo njihovih imen? Le zakaj se ne pridružijo našemu delu vsaj z darovi? Seveda še nikakor ni prepozno, naslednje poročilo — ob triletnici našega obstoja — bo z veseljem navedlo tudi imena in darove, ki jih letos ni moglo. Na dan, rojaki in rojakinje!

Člani AKCIJE sami ne morejo drugega kakor delati. Če hočemo, da bo DOM nekoč stal, moramo dobiti pomočnike. Ako rojaki in rojakinje odredete, bo ves naš trud zaman . . .

Od zadnjic so darovali: Mivan Lednik \$9 — Janko Bavčar \$5 — Frančiška Bavčar \$2 — J.B. \$ 2. — Iskrena hvala! — Rudi Brežnik.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

NA TRIGLAV!

Anica Srnec

ZA SVOJO TRIGLAVSKO TURO sem poprej hodila "delat izpite" na Boč, na Pohorje, na Kalnik. Potem sem se napotila na Triglav. Izkušeni planinci so majali z glavami. Mojo mamo je skrbelo, da se bom v triglavskih skalah ubila. Jaz sem vztrajala. Že zato, ker sem nekoč v Melbourneu na veliko trosila, kako bom ukala ob Aljaževem stolpu — ali naj sedaj vržem puško v koruzo? To pa nikakor ne!

Vem, da bahanje ni lepa lastnost, a jaz se vseeno tu po Nemčiji na široko ustim, kako visoko sem bila. Za Nemce Triglav ni španska vas. Večina Slovenijo in njeno jadransko obalo tako dobro pozna, da se včasih prav čudim. Zato si ne morem kaj, da se ne bi tudi pred bralci MISLI malo pobahala. Saj smo na lepo Gorenjsko lahko vsi ponosni.

Dne 8. avgusta se nas je zbrala skupina in se usmerila proti Triglavu. Izbrali smo najbolj položno pot: Bohinj, Kredarica, vrh Triglava. Pa pot iz Prlekije do Bohinja ni kratka. Tako smo šele ob pol petih popoldne krenili z nahrbtniki iz Srednje vasi pri Bohinju. Mene je že pot do tja spravila iz ravnotežja. Zopet sem videla Bled in Bohinj! Vsa vzhicana! Pri Sv. Janezu smo se ustavili in z mosta gledali v jezero. Človeku se zdi, da je jezero vsrkalo vase modrino neba. Pa je prišel ukaz, da je treba naprej.

V Srednji vasi smo pustili avto in se zagnali po markirani poti v gore. Razen enega smo bili vsi novinci. Ta nam je zadaj kričal, če bomo tako hodili, ne bomo nikoli na Triglavu. Po dobri uri hoje smo že pošteno sopihali. Prišli smo do studenca in se okrepčali. Narezali smo si palice in jo

Junaki trije: Mitja, Martin, Bruno,
igrajo vsi na nagajivo struno.
Pa znajo biti tudi dosti pridni,
da rad ima jih ves slovenski Sydney.

mahnili dalje. Okrog 7. smo dospeli do koč na Uskovnici, 1139 m nadmorske višine. V koči smo popili čaj, kupili razglednic in poklepetali z ostalimi planinci. Ljudje so v gorah bolj prijazni in domači kot v dolinah. Vodnikov Dom na Velem polju je oddaljen od Uskovnice kake 3 ure hoda. Nekateri so nam odsvetovali nadaljevanje poti, češ da je skozi gozd slabo zaznamovana. Pa kdo bi nas ustavil! Nismo si dali mešati načrtov.

Kdor se je naveličal hrupa v dolini, naj gre v planine! Tod vlada božji mir. V večerni tišini slišiš tu in tam mukanje krav ali glas zvončka. Med smrekami se pa skrivajo planšarske kočice. Kar ustavila bi se in skušala vsrkati vase ta gorski mir in veličino.

Zečelo se je mračiti, ko smo se bližali gozdu. Nekje je sedel človek in nas vprašal, kam tako pozno. Menil je, da se bomo v gozdu izgubili. Bolj navdušeni a manj previdni smo se smejali in šli. Nekaterim je postalo tesno ob pogledu na temni gozd in črne oblake nad njim. Nazadnje smo naprosili moža, naj gre z nami, čeprav smo mislili, da nas straši le zato, da bi mu dali kaj zaslužka. A kmalu smo uvideli, da je ta pot ponoči res nevarna. En neprividen korak in lahko zdrsnesh po strmini navzdol. Smeh nas je minil, objestnost je splahnela, previdno smo lezli naprej ob prijemih za žico in kline. Vodič nas je na najbolj nevarna mesta posebej opozarjal. Ko smo zaslišali še grmenje nad seboj, smo bili res veseli, da smo ga vzeli s seboj.

Pospešili smo korake, kolikor se je dalo. Ob pol enajstih smo bili pri Vodnikovem Domu. Oskrbnika smo komaj prebudili. Tako poznih gostov v planinah niso vajeni. Dobro smo se vsedli in popili čaj, ko je po strehi zabobnal dež. Grmenje se je jačilo in bilo bolj in bolj votlo. V takem položaju se čutiš zelo majhnega. Zdi se ti, da so se skregali velikani. Utrujenost nas je premogla, da smo kljub vsemu zaspali. Pozneje smo zvedeli, da je neurje trajalo vso noč — nas ni motilo . . .

Priznam, da sem bila tisti prvi večer zelo zmurčena. Na tistem me je skrbelo, če ne bodo noge odpovedale glavi pokorščino. . . Zjutraj nas je pozdravilo jasno sončno nebo. Gore so bile umite in spet prijazne. Sivi orjak Triglav je bil videti spričo vedrine neba zelo zelo star. "Le čakaj, še danes ti bomo stali na najvišji tvojih glav!"

Pot do Kredarice je na mestih zelo naporna. Pabližina Triglava nas je vlekla kot magnet. Utrujenosti nismo preveč čutili. Posebno ne, ko smo nenadoma prišli do pobočja, poraslega s planikami. Če veš iz knjig, da so se ljudje že ubili, ko so skušali priti do teh gorskih rož, se ti zdi že eno samo utrganje planike nekaj veličastnega . . .

Zato se nam je strma pot med klini in žicami zdela lažja in Triglav nam je prihajal naproti.

Domenjeno smo imeli, če bi si kdo ne upal naprej, nas bo počakal na Kredarici. Ali naj bom jaz ena tistih? To pa za nobeno ceno ne! Za večji pogum sem izpraznila kozarec žganja. Sestra me je začudeno gledala in se pohujševala. Ha, v gorah veljajo drugačni zakoni!

Kmalu smo se povzpeli tako visoko, da smo med skalovjem našli krpe snega. To je bil užitek! Skrivaj smo ga pobirali in ga drug drugemu zatikali za vrat ali mu ga podrgnili po obrazu. V taki razigranosti smo se naenkrat znašli na vrhu.

Pod nami je ležala Kredarica in nad njo je kraljeval Triglav. Še vedno nas je sivo gledal in pod njegovim pogledom sem se počutila kot ubog črviček. Pred kočo je bila kotanja polna snega. Najprej smo se pošteno skepali in umili. Za Kredarico, ki leži 2515 m visoko, so se še smučali. Po krepkem obedu in počitku smo ob pol enih krenili proti zadnjemu in najbolj napornemu kosu naše poti — čez mali Triglav do Aljaževnega stolpa.

(Nadaljevanje pride.)

Izlet v domovino

Walter Pahor, Melbourne

Zadnjič smo ostali pri solzah. Nič za to. Bile so solze veselja. Da bi se le bolj pogostoma točile take solze, bi želel.

Torej v Zagrebu so nas čakali: stara mama, stari oče, teta in stric. Ker sva jih z Gajem prvič videla, sva bila malo v zadregi. Le malo je trajala zadrega, kmalu smo se sprijaznili. Posebno s staro mamo. Čutila sva, kakor da jo od zmerom pozna.

Ko smo naložini kovčke v avto ter sami posekli, smo se počasi obrnili proti domu naše mame. Mama je doma na Primorskem, približno 200 km od Zagreba. Vozili smo ponoči. Nismo si mogli nič ogledati. Spanec je kmalu premagal mene in Gaja. Pošteno sva smrčala, dokler naju ni mama zbudila in povedala, da smo doma. Preveč sva bila zmučena, da bi naju kaj zanimalo okrog gledati. Ko nama je stara mama pokazala najino spalnico, kako se je Gaju posmejal obraz! Spalnica je bila v nadstropju in stopnice so bile iz lesa. Gaja je to zanimalo in takoj se je spustil po stopnicah v tek. Joj, kako lepo je ropotalo!

Drugo jutro sva z Gajem skupaj poskusila tako tekanje parkrat gor in dol po stopnicah. Ko sva tekala v dveh, je še lepše ropotalo. In tako je potem v hiši stare mame ropotalo kar deset tednov.

(Dalje prihodnjič)

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

§ 8: Janez Zemljič; § 2: Viktor Cucek, Richard Bogatec; § 1: Gabr. Čefarin, Kata Hartner, Rezika Simunkovič, Rudi Jaksetič, Karl Meze, Jože Vrečar, Marjan Gorup, Anton Vouk, Marija Špiclin; 50 c: Leop. Matelič.

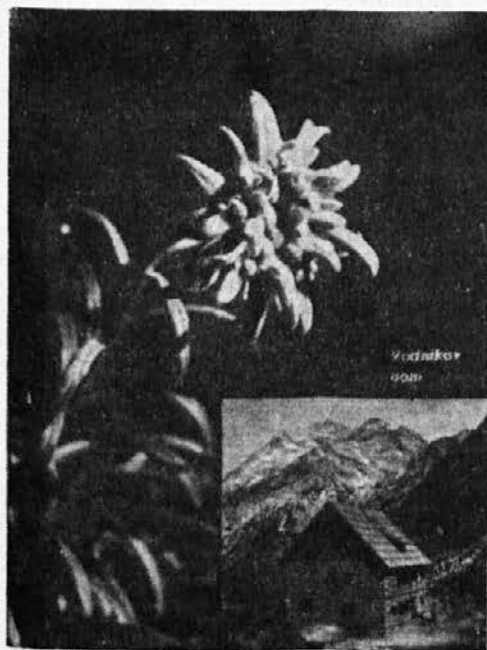
P. PODERŽAJ, INDIJA. — § 10: Franc Šveb, Milka Spajič.

SLOMŠKOV SKLAD. — § 10: Tone Šajn, § 1: Ivanka Kariž.

CERKEV V HRENOVICAH. — § 10: Franc Šveb.

SLOVENICUM V RIMU. — § 5: Janez Šveb, Hedviga Stankovič.

Prisrčna hvala vsem darovalcem, ostalim lepo priporočamo posnemanje dobrih zgledov.

Z Vseh Vetrov

KOZA V IGRI "DESETI BRAT" je dobila posebno pohvalo v VESTNIKU SDM. (Melbourne). Poročevalec pravi: "Čestitam g. Valenčiču, da je med avstralskimi kozami izbral tako pametno žival. Imel sem vtis, da je bila inteligentna koza rojena igralka. Tako ji je bilo vseč na odru, da ga je nerada zapustila. Nekajkrat je celo pomežiknila publici in nam tako zagotovila, da ve, za kaj gre. Upam, da se ji je odbor SDM primerno oddolžil. Za nageljčke in rože verjetno ni imela dosti smisla, toda najdebelejšo zeljnato glavo si je zares zaslužila".

PATROVA TORBA (BAZILJEVA) v isti številki VESTNIKA SDM bere levite melbournskim Slovenkam: "Na letošnji letni skupščini društva ni bila navzočna niti ena ženska. V našem modernem času, ko žene zasedajo celo mesta v parlamentih, se to kaj čudno sliši. Če bo to brala Novakova Albina, predsednica Slovenske ženske zveze v Ameriki s tisoči aktivnih članic, bo do avstralskih Slovenk izgubila vse spoštovanje. Me res zanima, kaj bi bil njen komentar k omenjenemu dejstvu pri nas v Melbournu . . ."

BLAŽENA AMERIKA, kaj se vse lahko v tebi zgodi! V New York je prišel črni afriški kardinal Rugambwa in se hotel dati ostriči. Stopil je k frizerju ni čakal v vrsti. Ko je prišla njegova vrsta, mu je brivec rekel, da v njegovi brivnici ne strižejo las črnim. Kardinal je krotko odšel in si tiste brivce zapisal v knjigo, da jih vedno vključuje v svoje molitve.

NADŠKOF DR. POGACNIK je bil v mladih letih priznan slovenski pesnik. Več njegovih pesmi so komponisti spravili v note, med njimi rajni dr. Kimovec. Ko je nadškof letos v septembru potoval po slovenskih naselbinah v Ameriki, so marsikje nalašč peli njegove pesmi. Seveda mu je bilo ustrezno. Dva ameriška duhovnika sta ga pa po svoje iznenadila. Povabila sta ga na večerjo in položila predenj na mizo kranjske klobase, kisle zelje in ješprenj. S tem mu ni bilo samo ustrezno, kar ganilo ga je.

V SLOVENSKI CERKVI v Torontu je nadškof dr. Pogačnik iz Ljubljane podelil zakrament sv. birme slovenskim otrokom po številu 123. Vse ostale slovesnosti v cerkvi in dvorani so bile ve-

ličastne, da so nadškofa globoko pretresle. Rekel je: Takih sprejemov slovenski škofje nismo vajeni. Doma se vse naredi v mnogo manjšem okvirju . . .

TITO JE REKEL KADETOM v Bileči dne 19. avgusta: "Še vedno so v posameznih republikah ljudje, ki mislijo, da bo nekoč vendrale napočil dan, ko se bomo ločili drug od drugega. Ta moja trditev je zelo drzna, rečem pa, da je točna." — S temi besedami je Tito namignil, da bi utegnila Jugoslavija nekega dne razpasti in bi na njenem prostoru nastale samostojne države ali državice. Poslušalcem se je res zdelo njegovo govorjenje jako "drzno", zakaj malokateri državni poglavar govori o gibanju, ki skuša njegovo državo uničiti . . . Svojim državljanom od Makedonije do Slovenije je s svojo besedo dal povod, da ugibajo, kako bi se dale urediti lastne države v primeru razpada Titovine.

NA SYDNEYSKE "ŠKRJANČKE" gotovo ni mislila NAŠA LUČ, ko je poslala v svet naslednji dovtip: Francelj, pristopil si k pevskemu društvu. Kaj pa delate tam? — Pijemo, plešemo, poslušamo gramofonske plošče, zabavamo se. — Sem mislil, da tudi kaj pojete? — Tudi pojemo. Pa šele, ko smo na potu domov.

NEMČIJA SE BO POTUJČILA, tako se boje neki nemški ljudje. Bojazen je od tod, ker je v Nemčiji dosti nad en milijon tujih delavcev, ki tudi na Nemškem govore svoj jezik. Ta strah je seveda smešen, pa bi človek kar privoščil Nemcem, da bi bil malo bolj utemeljen. Ti največji potujčevalci sosednjih narodov naj bi na lastni koži občutili, kako se počuti katerikoli narod pod pritiskom potujčevanja. Po vsej Evropi dela v naših dneh okoli 5,000,000 ljudi izven svoje države. Če bi bili vsi ti milijoni v Nemčiji, potem že.

ŠKOFA MULDOONA V SYDNEYU so vprašali, kaj misli o "Beatles", znanih kosmatincih, ki se hrvalijo, da so bolj popularni kot sam Jezus Kristus. Škof je baje odgovoril: Morda imajo prav. Pa to ni nič čudnega. Saj bi se bil nekoč celo razbojnik Baraba lahko pohvalil, da je bolj popularen kot Kristus. Vendar nikjer ne beremo, da se je s tem bahal.

DR. FRACE PUC v Hobokenu blizu New Yorka je med tistimi, ki verjamejo v pregovor, da se dobro blago samo hvali. Rad se pobaha. Piše: Pri svojih bolnikih imam sijajne uspehe. Vzemi na primer dr. Joža Basaja. Mož je v svojih visokih letih še dokaj čvrst, včasih se pa le ne počuti dobro. Pride k meni, preiščem ga in mu povem, kako naj ravna, da bo bolje. Verno me poslušna, ponovi za menoj vsa navodila, se zahvali in gre. Vso pot do doma v mislih ponavlja, kar sem mu rekel, potem pa vestno skrbi, da napravi vse ravno nasprotno. V nekaj dneh je spet popolnoma zdrav in čil.

MILAN MACHOVEC je češki filozof in komunistični ideolog, eden najbolj veljavnih. Z uspehi brezbožne filozofije ni zadovoljen. Kar naravnost je povedal, da ateizem ne vleče več. Nekoč je na češkem cvetela "svobodna misel" in to je pomenilo ateizem, zdaj je pa drugače. Zdi se mu, da je bilo nekoč dosti več ateistov med Čehi kot jih je dandanes. Ni mu prav, pa kaj hoče?

NOVICA, VREDNA TISKA, je ta: Predsednik Johnson se je za kaki dve uri v Canberri "izgubil". Kar zmanjkalo ga je, nikjer ga niso mogli najti. Ni se držal urnika, ki mu je bil določen za ves potek dneva. Vse popraševanje uradnih predstavnikov je bilo zaman. Telefonirali so v Washington, saj Johnson nosi s seboj v žepu konec žice, ki je napeljana v Washington. Tam so v skrbah zanj in ga niti za hip ne pustijo brez "žične" povezave. Canberra je takoj dobila odgovor: Sprejel je privatno povabilo na prigrizek, nič ne skrbite! Res so nehali skrbeti in kmalu se je Johnson spet prikazal. To se pravi: V Canberri se lahko skriješ pred Canberro, pred Washingtonom se pa ne moreš. Seveda pa moraš biti ameriški predsednik.

PREDSEDNIK JOHNSON je dovolj čeden gentleman, da ni hotel "na znanje vzeti" tistih nekaj nasilnosti, ki so jih zagrešili demonstranje o priliki spreveda skozi Sydney. Rajši je zamižal in molčal. Je pač vedel, da bodo poskusi nasilja najbolj škodovali organizatorjem demonstracij samim. Vsa pametna javnost jih bo obsodila. Protestinge kot take in demonstracije zoper nastop zaveznikov v Vietnamu, v kolikor se bile dostojne, je pa dobro opazil in jih priznal. Rekel je o njih: Dokazujejo eno: Avstralija je res demokratična dežela.

ALI SE JE IZPLAČALO? Kje je otipljiva korist Johnsonovega obiska in sijajnih sprejemov,

ki so požrli tudi lepe denarce? Sprašujejo se in odgovarjajo: Svetovna javnost je vendar enkrat obrnila vsaj za nekaj dni vse svoje poglede na Avstralijo. Čas je bil, da so jo bolje spoznali, mnogi pa celo šele o njej "slišali". Že sama publiciteta je vredna tistih izdatkov, ki so šli za sprejeme. Svetovni "business" bo investiral pri nas, turizem se bo razvil . . . Koliko navdušenja je pa ostalo po Johnsonovem obisku v Avstralcih samih, se bo pa baje pokazalo 26. novembra, ko bodo federalne volitve . . . Taki in podobni so odgovori na vprašanje.

FEDERALNE VOLITVE so za državljane obvezna zadevščina. Nihče se ne smo odtegniti volitvam brez kazni, kako pa voli, je njegova osebna stvar. Zanimivo bi bilo vedeti, kako se odločajo za izpolnitev volilnega listka tisti, ki pravijo: politika mi je deseta brigada . . .

KONEC VOJNE V VJETNAMU ni videti nič bliže po sestanku sedmorce zaveznikov v Manili, kamor je skozi Avstralijo potoval predsednik Johnson. Hanoi in njegov kitajski boter Peking sta s posmehom odklonila vsak poskus sestankarjev v Manili, da bi prišlo do razgovora in pogajanj za mir. Verjetno se bodo sovražnosti še močno poostriale. Zaveznikom je treba priznati, da so se pošteno potrudili. Naj bo komu še tako tesno pri srcu ob misli na strahote v Vjetnamu, težko bo pritrldil tistim, ki hočejo vojne podvige končati za vsako ceno. Mir je srčna želja nas vseh, toda mora biti pravičen mir ali pa ni mir.

PAPEŽEV ZASTOPNIK PRI UNESCO

— SLOVENEK

Pavel VI. je imenoval za svojega predstavnika pri eni najvažnejših vej Združenih Narodov v New Yorku našega rojaka **monsinjorja Jožeta Žabkarja**, ki je že veliko let zaposlen v vatikanskem državnem tajništvu. UNESCO je edina ustanova ZN, kjer je vsaj kot "opazovalec" udeležen po svojem zastopniku tudi Vatikan. S tem imenovanjem je sv. oče izkazal našemu rojaku veliko zupanje.

Žabkarjev oče je bil pred vojno lekarnar na Jesenicah, pa so ga Nemci pognali. Pred nekaj leti je umrl v Rimu, kjer pa še živi Žabkarjeva mati. Sin Jože je študiral v Ljubljani in Rimu. Po vojni je nekaj časa poučeval na srednjih šolah v Gorici in Trstu. Od tam je odšel v Rim in stopil v vatikansko državno službo. Iskrene čestitke!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 20. novembra (tretja v mesecu)
Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**

CANBERRA, ACT (Braddon) **ob 6.15** zvečer

Nedelja 27. nov. (četrt) **ADVENTNA:**
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 4. decembra (prva):
Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 11. decembra (druga):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**

WOLLONGONG (St. Francis Home) **ob 3.45**
pop. (Izjemoma tako zgodaj.)

K MOLITVI ZA DOMOVINO

Prvo nedeljo v decembru, na drugo adventno, dne 4. v mesecu, bodo spet **molitve za blagor domovine** v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu. **Ob 2. pop.**

Slovenski škofje zelo prosijo za molitev, da bi naši rojaki v težkih razmerah pod brezbožno vlado ohranili vero in nraavnosti. Saj je že veliko bolje, to z veseljem sami priznavajo, vztrajna molitev za domovino je že rodila mnogo sadov, pa še več jih bo, če z vso zaupnostjo nadaljujemo z njo.

Lepo vabljeni, kdor pa ne more priti, naj se v duhu združi z molilci v Paddingtonu in navrže kak očenaš.

IMELI SMO ROMANJE

Tudi pred tremi leti, ko sem bil prvič navzočen pri sydneyanskem romanju, je bilo na praznik Kristusa Kralja. Bil sem tri dni star "Avstralec". Poromali smo v Marrickville. Takoj se mi je zdelo zelo dobra misel, da se takole zberemo po nekajkrat na leto pri popoldanskem romanju.

Letos smo bili na isti praznik v Paddingtonu. Vsem Slovincem je znana cerkev sv. Frančiška, pa tudi dvorana zraven nje in še posebej spodnja soba, ki služi Škrjančkom za vaje, Slomškovi šoli ob nedeljah za pouk in še za kaj takega. Nikomur ni bilo treba ugibati, v katero smer bi zavil za to romanje.

Imeli smo še kar dober obisk, kaj dosti večjega v Sydneyu že tako ali tako ni pričakovati. Neko število rojakov se vedno izkaže, drugih bi menda s krampom ne izkopal. Poudariti bi bilo, da smo imeli pri tem romanju vsaj na videz več moških kot žensk. Morda je le "slučaj" tako nanesel. Pa ni bilo nič napačno.

IMELI SMO TISKOVNO RAZSTAVO

Takoj po končani pobožnosti v cerkvi so rojaki šli v dvorano, ki je bila dogodku primerno okrašena. Nad mizami ob stenah so napisali krajev s treh kontinentov kazali, odkod prihajajo razstavljeni listi in revije. Zbrana je bila lepa skladovnica, za marsikoga med nami res nekaj novega. Preden so se ljudje začeli pomikati od mize do mize, se je na odru razvil kratek prisrčen program. Uvedli so ga ŠKRJANČKI s 3 pesmimi — 12 krepkih mož v narodnih nošah, trinajsti je bil pevovodja in harmonikar L. Klakočer, kajpada. Kaj bi brez njega?

Za ŠKRJANČKI so nastopali otroci z deklamacijami in petjem. Končno se je vsa skupina v narodnih nošah zbrala za slikanje. Tako je potekel program in ljudje so se zgrnili k mizam na ogled razstavljenega tiska. Nekateri so se zanimali bolj, drugi manj. Počasi so odhajali v spodnjo dvoranico na čaj in klepet. Tako je potekel popoldan — kot za Sydney — še kar dosti dobro. — **P. Valerijan.**

WOLLONGONG: Vse rojake v Wollongongu opozarjamo, da bo tudi letos prišel Miklavž med nje in obdaroval naše malčke. Za to je rezervirana **druga nedelja v decembru, 11. dec.** Prišel bo v farno dvorano pri St. Francis Cathedral **ob petih popoldne.** — Zato bo to nedeljo sv. maša v St. Francis Home eno uro bolj zgodaj to je **že ob 3:45 popoldne.** — **P. Valerijan.**

KAJ KONCIL PRIČAKUJE

OD SVETNIH VERNIKOV?

(Iz govora škofa Muldoona, Sydney)

(Konec)

KONCIL JE TUDI DAL NEKA NAVODILA, kakšna naj bo povezanost laiškega apostolskega delovanja z delovanjem škofov, ki so od Boga postavljeni pastirji božje črede v škofiji. Naj poskusimo ta navodila izraziti v naslednjih točkah:

1. Nobeno laiško delovanje si ne sme prilaščati imena apostolstvo, ako ni popolnoma v skladu z apostolstvom Cerkve. Nobeno organizirano delovanje si ne sme privzeti imena "katoliško", razen če dobi za to posebno dovoljenje cerkvenih predstojnikov.

2. Trdna povezanost s tistimi, ki jih je Sv. Duh postavil za voditelje v Cerkvi, je nujen predpogoj za vsako apostolsko delovanje laikov.

3. Škofje naj po najboljših močeh pospešujejo laiški apostolat in mu dajejo potrebno vodstvo. Zelo važno je to za dosego splošne blaginje ljudi in za ohranitev pravega nauka ter reda med božjim ljudstvom.

4. Ker razmere niso povsod enake, menjajo se od dežele do dežele, posebno še od kontinenta do kontinenta, je odvisno od krajevnih škofov, kako naj sega povezanost med apostolskim delovanjem laikov in cerkvenim vodstvom. Ravnaoč se po razmerah bodo škofje uvideli, koliko svobodnega gibanja in ne strogo nadziranega lahko prepustijo laikom v raznih zadevah.

Tako imajo škofje veliko odgovornost, da očetovsko vodijo apostolsko podjetnost svojih svetnih vernikov. Na drugi strani pa ne smejo ovirati osebne pobude med njimi, zakaj prav lahko je, da ima kdo med njimi boljše misel in bolj božje navdihnjenje kot škof sam. Laik živi in se giblje v vsakdanjem svetu, je lahko močno razgledan in iz svojega zreljšča ugiba, kaj bi se dalo med ljudmi zboljšati, v katerih zadevah uvesti v družbo bolj zdrav red. Cerkvene oblasti naj take pobude vestno upoštevajo.

Za izvedbo tako zamišljenega apostolskega delovanja laikov se koncil obrača najprej na vse tiste, ki imajo na skrbi vzgojo mladine. Za apostolsko podjetnost se človek redko razvije sam od sebe. Od zgodnje mladosti naj bi mu vzgojitelji vcepjali to zvišeno misel. Navadno je vse odvisno od vzgoje

— in tu morajo igrati svojo veliko vlogo starši, učitelji, učiteljice in vsi, ki imajo kaj opraviti pri mladini. Seveda koncil posebej pokaže na redovnike in redovnice, ki uče v katoliških šolah.

Takoj v drugi vrsti se koncil obrača na odrasčajočo mladino samo. Prizna ji kljub vsem nasprotnim mnenjem in obtožbam, ki gredo na njen račun, da je v njenih vrstah še vedno število idealnih in voljnih duš, ki le čakajo na možnost, da bi se udeleževali. Nekako takole govori koncil mladini:

"Živo se zavedamo, da ste vi mladi ljudje bolj kot kdaj v preteklosti odločilni pri oblikovanju družbe in sveta. Priznavamo, da je vaš vpliv na sodobno življenje zelo velik. Toda nikar ne pozabite, da ste kot katoličani udje Telesa Kristusovega in kot taki poklicani, da vplivate na okolico v apostolskem smislu. Vaš pogumen življenjski polet, vaša sočna mladeniška sila, ki vas nagiba, da bi se izživel, naj si nadene duha Kristusovega, naj zahrepeni po velikih delih, ki bodo ostala za večno. Poglobite se v te misli, napravite si načrte, začnite jih izvajati — šele polagoma vam bo prišlo v zavest, kako zelo je bodočnost sveta odvisna od vas!"

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Judy Ann Šajn, Tempe. Oče Anton, mati Anica r. Milavec. Botrovala sta Stanko in Valentina — 8. okt. 1966.

Tanya Maria Olip, Woollahra. Oče Rado, mati Eldora r. Wogee. Botra Jože in Marija Plesničar M 8. okt. 1966.

John Klanšek, Waverley. Oče Maks, mati Alojzija r. Harz. Botra Frank in Anka Baničević — 9. oktobra 1966.

Edvard Mlinarič, Albion Park. Oče Anton, mati Gizela r. Kolenko. Botra Anton in Gizela Špiclin — 9. oktobra 1966.

Tomaž Marko Kobal, Griffith, A.C.T. Oče Kocjan, mati Rafaela r. Štrancar. Botra Franc Sabotič in Adrijana Kobal — 16. oktobra 1966.

Aleksandra Terezija Breznik, Matraville. Oče Friderik, mati Ema r. Osojnik. Botra Jože in Terezija Maršič — 29. oktobra 1966.

Jeffrey Frank Potepan, Petersham. Oče Franc, mati Ivanka r. Černe. Botra John in Tereza Playost — 8. okt. 1966.

NEW SOUTH WALES

Concord. — Oktobrska številka MISLI me je zelo razočarala. Pričakoval sem z veliko radovednostjo pisanje, ki ga je v septembru napovedal zame Lojze Čmrlj. Namesto tistega pa najdem Odrpito pismo od Joha Pristova, ki je bil poprej Janez. Po eni plati se mi kar dobro zdi, da me je Čmrlj prezrl, saj ne vem, če je res Čmrlj. Piše kar precej po sršenovo. Zna hudo pičiti, pa tudi zelo glasno brenči. Bom počakal, če bo le res tudi mene kaj opikal, kot je zdaj urednika in Janeza. Zato bom Tebi, Janez, prav na kratko odgovoril, ker naloge, ki si mi jo dal, ne morem čisto opustiti. Veš, jaz sam bi ne vedel nič povedati. Vprašal sem p. urednika, če ve, kako je s prevajanjem Cankarja v tuje jezike. Je rekel, da bi se našlo v Izbranih spisih, ki jih ima. Povedal mi je, da je po vsej verjetnosti v največ tujih jezikov prestavljen Hlapec Jernej in njegova pravica. Pogledal je in povedal, da je bil leta 1952, ko so izšli Izbrani spisi, Hlapec Jernej preveden v te - le jezike: češki, hrvaški, laški, angleški, francoski, nemški, ruski, romunski, esperantski, srbski, madžarski in makedonski. Lahko da so ga pozneje še v kakšen tuj jezik prevedli. Za druge Cankarjeve povesti pravi p. urednik, da je po površnem pregledu videl, da so prevedene največ v razne slovanske jezike, pa ni imel časa kaj več pregledati. Če se čudiš, dragi Janez ali Joh, da sem moral iskati informacije pri kom drugem, naj Ti povem to: Ko bom dobil napovedano sršenasto pisanje od Čmrlja, bom njemu in Tebi odkrito povedal, kako in zakaj znam Cankarja "posnemati", kot Ti praviš. Takrat se bosta oba še bolj čudila. Za danes pa samo še pozdrav!

Pepe Metulj.

FIVEDOCK. — Ja, se pa res vit, de so dondons eldje čist do frdamenta ferdirban: sam žrl bi pa pil in soje gobee ostresal, ubenmu pa se ne da prou nč mislt. Ta nar bol bo de uganka še enkrat pu-staum:

Ena flaša košta s štofelcam vred en dolar in pet centov. Flaša sama pa košta en dolar več kukr štofelc. Uprašajne je zdej: kulku košta flaša in kulku košta štofelc?

No, zdej Vam pa bom puvedu, keku je treba use zrajtat: Flaša sama košta en dolar in dva pa

pu centa, štofelc sam pa kušta dva pa pu centa.

Jest dober vem, de so usi kuj mislel, de košta flaša en dolar, štofelc pa pet centov. Pa glih to čist fovš!

Men se tku zdi, de se za moja uganka še zme-nil niso, češ Gustl je čist navaden trotel. Jest bom pa usem kr u fris puvedu, de se najne pukašlam. Jest se nism prou nč hecu, ke sen Vam puslau uganka pe še flaša ta slatkega oblubu tistmo, ke je bo prou pogruntu. Zetu bom flašo zdej kr sam spiu. Sej sen jo ja tut pošten zaslužu, a ne? Sam jest sen uganka prou rešu. Zetu pa n treba ubenmu prou nč jezikat pa mirna Bosna!

Gesput urednik! Dee naute glih čist scagal, ke so met brauci taki butelni, jim bom zdejla dau še ena uganka. Usaka beseda nej elpu zamirkaja. Astn, tle mate moja druga uganka:

En povš se je naveliču stare grede in se je hotu preselt na sosedov vrt. De b prou tje, b morau prelest en sedm metrov visok zid. Pa je šu na dev! Pudneu ti perleze se soja hišca natank štir metre čist nagliho navzgor, punoč pa (sam buh ve zakaj) tri metre spet nazaj navzdou, tku de u enem dneu u naprau en meter sojega potvanja navzgor. — Uprašajne je zdej: U kolkeh dneh prgunca povš s soja hišca na vrh zida?

Kukr zadenč bom tistmu, ke bo uganka prou pogruntu, šenku eno flašo vina. Utgovort pa je mus do peruga decembra, drgač ne vela več! Če bo pa zdej kej več kunštnih betic, bomo pa žrebal: flaša vender ni klobasa, to bo pa ja usak zastopu.

Pu sluvensk Vas elpu pazdravla

vaš Gustl.

Warilla. — Hvala za poslano knjigo POVEST DUŠE, ki jo je napisala sveta Mala Cvetka — Te-rezika sama o sebi. Nismo je še utegnili čitati, pa je gotovo zelo lepa. Malo prej smo dobili Mauserjevo knjigo POD BIČEM III. Težko smo jo pričakovali. Jaz je še nisem imela časa brati, mož jo je pa prebral v štirih dneh. Imel je ravno dopust, pa je lahko bral. Delal je sicer tudi med dopustom pri sosedu, pa si je vender vzel po nekaj ur na dan za branje. Pravi, da je povest zelo lepa, zato jaz komaj čakam, da se je bom mogla lotiti. — **Ivanka Žabkar.**

Melbourne. — Sem že 16 let v Avstraliji, pa sem zdaj prvič na obisku v Melburnu. Preden se vrnem v svoj NSW, moram nekaj napisati za MISLIH. Obiskal sem p. Bazilija. Kaj vse sem pri njem videl! Slovenski hostel, v njem domačo kuhinjo, kapelico, napol zraslo cerkev sv. Cirilu in Metodu, slovenske spominčke v stekleni omari, narodne noše, lectove srčke, pokale slavnih športnikov, lepo založeno knjižnico, slike naših kozolcev, sprejemnico za osebnosti, kot sem jaz. Pa še in še: lurško votlino na prostem, vrt z motovilecem (ki so mi z njim postregli), papagaje, športne naprave za mišičaste fante — 30 jih je prav simpatičnih — fino domačo hrano za njihove prazne želodce, vse-Stanujejo zelo poceni, med njimi je star stric iz Argentine. Pri zidavi cerkve se udeležujejo zastoj naši zidarji kleparji, uradniki, kmetje. — Dajle (to besedo sem se naučil od prijatelja Rapo-): Še eno hišo imajo in v njej slovenske nune. Le kaj delajo te prisrčne slovenske duše? Vzdržujejo otroški vrtec. brišejo ritke dveletnim avstralskim Janezkom, kuhajo in podobno. Vse so na delu: od častne matere Romane do tiste, ki jo ob mojem obisku brkljala tako vneto na šivalnem stroju kljub temu, da je televizija kazala Johnsonov obisk v Melburnu. — Tako je v Melburnu: za vsakega prijazna beseda, za vsakega dobro dejanje, pa naj bo falot (kot jaz) ali svetnik (kot ?). Iz vse Avstralije imajo fantje tu zatočišče — prav radoveden sem, koliko mladih pustolovcev se še

spominja p. Bazilija, ki jih je vlekel iz zaporov, iz bolnic, iz norišnic, pa jim dal jesti in piti in še kaj povrhu. Pater Bazilij, prepričan sem, da Vas On, za katerega delate, nekoč nekje ne bo pozabil! — Kaj pa v Sydneyu? Boste rekli, da me nič ne briga, meni se pa le zamalo zdi, da nimam kam iti na restan krompir . . . Pozdravlja **Zeleni Jurij**, NSW.

Geelong. — Gustlnovo uganka sm jest tku zra-
jtu, de flaša kušta 95 centu več kukr štofelc. —

M. Gorup.

UREDNIKOVA pripomba: Ne vem, kako dolgo bomo trpeli Gustlna v MISLIH, saj bo pohujšal s svojo "slovenščino" vse naše dopisnike . . .

Pascoe Vale. — Rad bi poslal nekaj slik od otroške igre "Pavelčkova piščalka", pa še niso izdelane. Pa drugič. Igrica je bila kar prijetna. Vsa čast s. Silvestri, da je tako izvežbala naše male. Dosti truda jo je stalo, saj vemo, kako trdo teče jezik materinščine tukajšnji mladini. Po mojem se je pa še najbolje odrezal Pahorjev Gajček, čeprav ni imel vloge v igri. Je pa zato pel tako lepo kot slavček, da mi njegova "Hišica ob cesti stoji" še vedno v ušesih brni. Zares,, prav imenitno se je odrezal, kakor je še majhen. — Pošiljam tudi rešitev ugank. Z Gustlnovo ne vem prav, kako je z njo. Nič ni povedal, če je imel v mislih prazno flašo ali polno, ko je plačal zanjo dolar. Pa menda je bilo že kaj v njej, drugače ne bi sam štofelc veljal polovico. Prisrčne pozdrave — **Jože Grilj.**

PLOŠČE, PLOŠČE, PLOŠČE ZA BOŽIČ!

P. Valerijan

Prva plošča je izšla v prireditvi p. Odila pred tremi leti. Vsebuje naše lepe božične pesmi, sve-tonočne zvonove, praznovanje božiča v družini, opis božičnih običajev itd. Plošča je že zdavnaj pošla. Ker je bilo spraševanje zanjo, sem jo znova naročil, da jo bodo lahko dobili tudi tisti roj-ki, ki so prišli v Avstralijo zadnjih par let.

Druga plošča (tudi slovenska) je prišla iz Amerike, imenuje se CHRISTMAS IN SLOVE-NIA. Ta plošča vsebuje božične pesmi, ki jih po-jejo razni priznani zbori v domovini in Ameriki, pritrkovanje zvonov iz raznih cerkva v Sloveniji itd.

Obe plošči sta 12 inch LP, Custom recording. Dobite jih lahko pri meni v Paddingtonu, ali pri

slovenski službi božji. Po pošti jih lahko naročite pri MISLIH ali pa na 66 Gordon St., Paddington, N.S.W. — **Cena vsaki plošči je \$5.00, po pošti \$ 5:50.**

Tretja plošča melbornškega zbora TRIGLAV, CHRISTMAS MELODIES je še na razpolago pri p. Valerijanu v Paddingtonu. Je 10 inch L.P. **Cena \$ 4.00, po pošti \$ 4.50.**

Četrta plošča (etudi lepo božično darilo) je plošča zbora "ŠKRJANČEK". Prvotna zaloga je pošla. Druga izdaja iste plošče je sedaj na razpo-lago. Sezite po njej in napravite z njo veselje svojim prijateljem in znanecem. Cena je ista: \$ 5.00, po pošti 50 c. več. — Dobi se pri pevcih, pri p. Valerijanu in pri MISLIH.

Anica piše v Kotičku, da se je na tem mostu ustavila pred plezanjem na Triglav

SLOVENSKO DRUŠTVO V MELBOURNU

BO V DECEMBRU IMELO SLEDEČE PLESNE PRIREDITVE:

● MIKLAVŽEV VEČER

dne 3. decembra t.l. ob 7. 30 uri zvečer, v MARIANNA HALL, Monash Street, SUNSHINE.

● ŠTEFANOVANJE

dne 26. decembra t.l. v WANDINEAST, ki se začne ob 3. uri popoldne s piknikom na prostem in se nadaljuje zvečer s plesom v dvorani.

● SILVESTROVANJE

dne 31. decembra t.l. ob 7.30 uri zvečer, v PENVILLE HALL, 6 a Connans Road, PASCOE VALE.

NA VSEH PRIREDITVAH BO IGRAL DOMAČI ORKESTER.

Za pijačo in jedačo bo dobro poskrbljeno. Vstopnice za "Silvestrovanje" bodo v prodaji od 1. decembra dalje v Slovenskem Domu v Melbournu (telefon: 38 1679).

VLJUDNO VAS VABI

Odbor S.D.M.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

OBISKALI SMO SYDNEY

MENDA PRAVI NEURADEN PREGOVOR: "Kdor ni videl Sydneya in njegovih lepot, ni videl Avstralije". Saj mora vsak popotnik priznati, kot na primer tudi naš znani "torbar", da čeprav Avstralija obseže sveta za eno Evropo in pol, je vseskozi enolična, porasla z "bushom", ožganimi suhimi drevesi in podobno šaro. Tako mnenje o Avstraliji sem sprejel tudi jaz. Vendar sem si mislil, da je vredno ta svet osebno malo od bliže pogledati, če bi nanesla priložnost. Nanesla je, ko me je dober prijatelj povabil na izlet v Sydney s štirikolesnim konjičem. Rade volje sem se odzval povabilu, čeprav se je obetala dolga pot. Izrabil sem deloma svoj letni dopust. Po 16 letih bivanja v tej deželi sem si pač smel kaj takega privoščiti. Vredno je spomina.

Po srečnem prihodu v Sydney sva s prijateljem najprej poiskala Point Piper. Tudi če bi ne bil tam sedež naših MISLI, moram reči, da kraj zasluži tako pozornost. Ima krasno lego, sedi na vzvišenem polotoku nad slavnim sydneyjskim zalivom. Seveda sva najprej vprašala po p. Bernardu, uredniku MISLI. Pa se je kar na lepem pokazal izza ovinka v delovni obleki in z nekakim "pajčolanom" na klobuku. Povedal je, da je pravkar ogrebel roj čebel in ga spravil pod streho. Tako sva takoj zvedela, da ima za "hoby" panj čebel in vrtič za solato in fižol. Privoščila sva mu.

Stopili smo njegovo sobo, ki je vse v enem: uredniška pisarna, delavnična in spalnica. Na svoj uredniški stol je tako ponosen, da jaz nisem smel sestiti nanj, pokazal mi je nekaj bolj mehkega. Pogovorili smo se nekoliko. Kot hišni kaplan nun, frančiškanskih misijonark, naju je povabil v kapele na blagoslov in nato nama je razkazal dom za duhovne vaje in razgled s hribčka, ki je res krasen.

Bližala se je dvanajsta ura, pa je pater zavrtil številko in naročil obed za tri pri družini Lochner, kjer smo bili izvrstno po domače pogoščeni. Lepa hvala ge. Mileni in g. Francu, te prijaznosti ne bova pozabila. Po obedu smo se odpeljali na postojanko avstralske mornarice, ki obvladuje vhod v Sydney Harbour. Tam stoji na izredno lepi razgledni točki kapela v uporabo raznim veram. Vredno je stopiti vanjo. Stoji tam od leta 1960. Posvečena je sv. Juriju. Oltar je sestavljen iz raznih kamnov iz velikega sveta, koder je na raznih bojišnih sodelovala avstralska mornarica. V ozadju oltarja je

ogromno okno s pogledom na sydneyjski zaliv in neskončni Pacifik.

Od tam smo napravili kratek skok do bivališča p. Valerijana v Paddingtonu in kraju prejšnjega uredništva MISLI. Med drugim smo pogledali v "kurnik", nekdanji sedež uredništva, majhno utico. P. Bernard si je obdržal ključ do tega prostorčka, ki pravi o njem, da je "poppek" Paddingtona in Sydneya sploh. Sedaj mu služi za skladišče. Živ dokaz je ta "kurnik", kako skromno se je pre-privaral list MISLI skozi dobo 15 let, katero obletnico letos doživlja. Da bi se le rojaki v Avstraliji zavedali, kako važno poslanstvo opravlja med nami naš mesečnik!

Po tem ogledu in ponovnem razgovoru sva se poslovila, obiskala še oba bivša Brisbančana brata Košoroka, pa skočila v Port Kembla pogledat stare znance. Tako je potekel odmerjeni čas, le škoda, da ga ni bilo več.

DA BI IMELI TUDI V SYDNEYU SOVENSKE SESTRE

Komaj pred nekaj tedni sem v tiskovini "Rafael" razposlal rojakom v Sydneyu in okolici poziv na zbiranje darov za bodoči dom slov. sester, ki naj bi jih skušali dobiti iz domovine. Čudno hitro se je pokazalo, da je prišel moj poziv — kot naročen. Takoj so pričeli prihajati darovi. V znak hvaležnosti in v spodbudo drugim jih navajam tu, v kolikor so prišli do 31 oktobra. Darovali so:

§ 30.00 Anton Požar; § 20.00 Jože Ficko, Druž. Jug, Jože Marinč; § 10.00 Jožef Cey, Marija Golčman, Ivanka Kariž, Anton Konda, Druž. Šarkan, J. & M. Tomažič; § 7.00 Ivan Kobal; § 6.00 Rafaela Bernes; § 5.00 Slavko Hrast, Ivan Klobasa, Franc Nagode, Jožef Sok, Janez Sweb; § 4.00 Janko Bavčar, Peter Bizjan, Marija Drčar, Mirko Godec, Jože Pliberšek, Florijan Vojska, J.D., Neimenovan; § 3.00 Ivan Hozjan, S.P., § 2.00 Frančiška Bavčar, Marija Devetak, Alojz Filipič, John Jereb, Ivan Kavčič, Marija Kogovšek, Maria Kos, Albert Svenšek, Marija Špiclin, Rihard Tvrđy, Stane Vatovec, Družina Tomšič, Neimenovan, M. Okorn; § 1.00 Rudi Čehovin, Franc Tomažič, dva neimenovana; 50 c. neimenovan.

P. Valerijan

STANOVANJSKE RAZMERE V

V AVSTRALIJI NISO UGODNE

PRED TRIDESETIMI LETI so Avstralci še po večini živeli v najetih stanovanjih. Danes domala vsakdo želi postati hišni posestnik. Od želje do hiše ni lahka pot. Avstralija ima zemlje na pretek, delavcev ravno ne manjka, stavbeni material se sam ponuja — zakaj naj bi bilo tako težko postaviti si hišo?

Odgovor je kratek: imeti moraš denar. Kdor ga ima, mu hiša dosti hitro zraste. Novodošli ga nimajo kmalu. Lastni dom jim dolgo lebdi pred očmi — v sanjah.

Praden si izbereš kraj za bodoči dom, moraš imeti na roki vsaj 20 odstotkov cene, ki jo boš moral v hišo vložiti. Če kupuješ avto, stanovanjsko opremo, električne stvari in podobno, dobiš vse za depozit 10%. Za hišo to ne drži. Treba je dvakrat toliko.

V zadnjih letih je avstralska vlada sama posegla v stanovanjsko stisko in ponudila pomoč. Za zadevo se je zavzela federalna vlada v sporazumu z vladami poedinih držav.

Federalna vlada ima kaki dve leti posebnega ministra za stanovanjske grandje (Ministry of Housing). To ministrstvo je zamislilo dvojen program za odpravo stanovanjske stiske:

1. The Home Saving Grant scheme — uradno priznana varčevanje za nakup hiše.

2. The Housing Loans Insurance Corporation — ustanova za posojilo in zavarovanje.

Tu nas zanima le prva točka.

Uradno priznana varčevanje ponuja mladim zakonskim parom neko vsoto denarja kot nagrado za pridno štedenje na račun bodoče hiše. Ponudba velja za več let. Na vsakih \$6, ki jih zakonca naložita na banko, jima vlada doda \$2. Ta nagrada lahko narase v teku časa do vsote \$500. Toda teh ugodnosti se lahko poslužijo le pari do 36 let starosti. Ni pa razlike med državljanji in nedržavljanji, le tri leta moraš biti v Avstraliji, da lahko napraviš "kontrakt" z vlado in si sprejet v ta program.

Postopek je preprost. Odločiš se za enega od treh korakov:

a) odprl boš hranilni bančni račun (Savings Account) na katerikoli banki in ga dal označiti kot "Home Savings Account";

b) vlagal boš prihranke pri kaki registrirani stavbni družbi ali boš kupoval njene delnice;

c) porabil boš prihranke za nakup zemljišča. Upoštevajo se pa tudi vsi drugi izdatki, ki so kakorkoli v zvezi z nameravanim nakupom bodočega doma.

Najbolj primeren se zdi korak pod točko a). Bančne vloge po tem načrtu niso "vezane" ali drugače omejene. Obresti tečejo normalno in denar lahko dvigaš v kake druge namene. Moraš pa tak bančni račun vzdrževati vsaj tri leta. Delj ko hraniš in nalagaš, bolj si gotov, da dosežeš nagrado \$500.

So pa pri stvari še podrobni predpisi, ki jih najdeš lepo razložene v knjižici pod naslovom: A GRANT FOR YOUR HOME. Dobiš jo na bankah, na poštinih uradih in pri komisijah za stavbarstvo.

Vse doslej omenjeno ima na skrbi federalna vlada. Poglejmo še, kako skušajo stanovanjsko stisko reševati vlade poedinih držav.

Ustanovile so si lastne "stanovanjske komisije" — Housing Commissions. Preko teh pomagajo takim, ki živijo v zelo slabih stanovanjih in nimajo denarja za zboljšanje. Gradijo družinske hiše in velike stanovanjske bloke s številnimi stanovanji pod isto streho. Sprejemajo prošnje za hiše ali stanovanja in jih upoštevajo — če so odobrene — strogo po času, ko so bile vložene. Stanovanje ali hiša se lahko kupi ali samo najame. Za kup je treba položiti \$100 naplačila, ostalo izplačevanje lahko teče 45 let. Obresti so po 5%.

Če pa vzameš samo v najem, je najemnina prav nizka. V primerih bolezni ali drugačnih neprilik se dobi še poseben popust.

V izrednih primerih je komisija tudi voljna zgraditi hišo na stavbišču, ki ga prosilec odplačuje, pa nima upanja, da bi načrt izvedel sam.

V letu 1965 je stanovanjska komisija v NSW zgradila nad 5,000 stanovanj in jih razdelila med družine prosilcev. To ni ravno malo. Vendar je ostalo še kakih 30,000 prošenj, ki jim komisija ni mogla zadostiti. Le polagoma prihajajo na vrsto.

PORAVNAJTE NAROČNINO

CARINIA RECORD BAR

18 RAWSON PLACE, SYDNEY

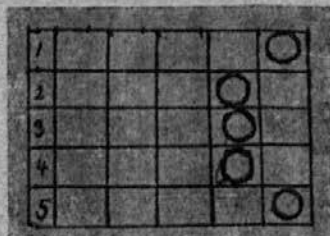
NAJNOVEJŠE PLOŠČE BOŽIČNIH PESMI V SLOVENŠČINI IN DRUGIH JEZIKIH IMAMO V ZALOGI IN SO NAPRODAJ

POHITITE V NAŠO TRGOVINO, DA BOSTE MED PRVIMI LAKO IZBRALI, KAR VAM BO NAJBOLJ VSEČ.

NE POZABITE, DA JE CARINIA EDNA TRGOVINA V AVSTRALIJI, KJER DOBITE VSE PLOŠČE IZ VSE JUGOSLAVIJE!

Vprašajte našega zastopnika za katalog ali pišite naravnost nam.

DOPOLNJEVANKA IV.

Pri tej dopolnjevanji morajo črke v krogih dati ime falota, ki tako rad nagaja urednikom.

Vse drugo se rešuje tako kot v dosedanjih treh dopolnjevanjih.

Prva

- 1 Izdelek za umivanje — moško ime
- 2 naprava za gretje — seme v hruški
- 3 število — žensko ime po prvaku apostolov
- 4 otrebljen svet — ime iz 4. evangelija
- 5 brus — ime moža, ki si je roke umil

Druga

- 1 mehka pijača — jajčarica
- 2 lučaj — dekliško ime
- 3 velika posoda — zmrznjen dež
- 4 sanje — starešinstvo
- 5 škoda — četrt

REŠENA DOPOLNJEVANKA III.

Prva: 1 kolo — kolos, 2 pol — polka, 3 sto — stolp, 4 kol — kolač, 5 želo — želod.

Druga: 1 Obri — obris, 2 tla — tlaka, 3 nag — naglo, 4 peč — pečat, 5 čeda — čedad.
Črke v krogih: S K L A D

Rešitev poslali: Ivanka Žabkar, Pepe Metulj, Ivan Mirtič, Peter Bavtar, Gino Lazar, Jože Grilj, Marjan Gorup, Vida Klinar, Jože Pebek.

ČAROVNIJA S ŠTEVILKAMI

Janez Primožič

x x x

x x x

x x x

Devet zvezdic nadomesti s številkami tako, da bo njihova vsota vodoravno, navpično in v diagonali znesla 36.

Kdor bo pravilno rešil, bo dokazal, da je potrpežljiv in ima močne živce. Koliko vas je takih?

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, friziderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

BOŽIČNI PAKETI

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. BOŽIČ JE PRED VRATI. VAŠI DRAGI V DOMOVINI BODO POSEBNO LETOS SILNO VESELI VAŠIH POŠILJK. NIKAR JIH NE RAZOČARAJTE!
2. POHITITE Z NAROČILI. GARANTIRAMO, DA VSAK PAKET VSEBUJE SAMO PRVOVRSTNO BLAGO. NAPRAVITE SVOJIM DRAGIM S TEMI POŠILJKAMI TOPLEJŠI BOŽIČ!
3. ZA NAROČILA PORABITE NAŠ CENIK, KOT JE BIL OBJAVLJEN V "MISLIH" OKTOBRA MESCA LETOŠNJEGA LETA. ČE ŽELITE, VAM MI POSLJEMO CENIK.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIČ, 704 INKERMAN RD., CAULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391.

PHOTO STUDIO
NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posejam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

